

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam

211. szám

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Szombat

1933. évi szeptember 16

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadói hivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszédés díj címén Brassóban további 2 lejt, vidéken 6 lejt fizet havonta. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postátak rékpénztári számlánk száma 12.174. — **HIRDETÉSEK** díja: hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Szováta után

Meggyőződésünk, hogy furcsább bel-politikai válságot még nem igen produkált a parlamentarizmus története. Az uralmon lévő párt vezére ellentétbe kerül az uralmon lévő párt kormányának elnökével. A pártban súlyos és nehéz elvi ellentétek robbannak ki, nem taktikai, hanem programbeli differenciák miatt.

A kormányzó párt nem az ellenzékek hívja nehéz csatáit, hanem saját belső politikai ellentmondásain vérzik el egyre gyorsasággal.

Közben szavak, nevek, vádak és fenyegetések röpködnek, mintha tipikusan személyi averziókról volna szó.

Maniu, vagy Vajda?

Sajnos, a dolog nem ilyen egyszerű.

A személyi kérdések mögött nehéz világnézeti harcok előcsatározása zajlik és a nemzeti-parasztpárt talán most érkezett el ahhoz az utolsó alkalomhoz, amikor történelmi szerepét betöltheti.

Ezt érzik a felsorakozó csoportok. Ezt tudják a párt tisztábfelüj előrelátói és ezért kap szenvedélyben és támadásban nagyobb lendületet ez az egészen különös és egyedülálló hadakozás.

A ma politikusi általában a kopirozás kényelmes megoldásához folyamodnak mindenütt.

Műszoíni-kópiák szaporodása jellemzi ezt a szörnyű korszakot. Az ó-asz diktátor a könnyű fajsúlyu politikussal megkedvelte a diktatura módszereit. Csak kopirozni kell. A munda készen áll, a megoidás a legkényelmesebb.

A világválság a tehetetlen politikusok számára permanens erkölcsi igazolás lett és a demokrácia eltévedt lovagjai ijesztő gyorsasággal ügetnek a diktatura állítólagos megváltása felé.

Ettől a folyamattól mi sem maradtunk érintetlenek. A Mihalache-féle szörnyű megnyilatkozás már nyílt színvallása a kiskalibernek, a kópia-legénynek, az álpasztyvezérnek, akinek a demokrácia lényegéhez, a néprajom eszmei tartalmához soha köze nem lehetett.

A szováta találkozón, mintha a nemzeti-parasztpárt történelmi feladatának tudatára ébredtek volna a résztvevők.

— Arra törekedtünk, hogy a nemzeti-parasztpárt programjának nemzeti és demokratikus belső tartalmat adjunk.

Arra törekedtünk? Nem! Ezt elmulasztottuk eddig.

Hamisítatlan alkotmányos és parlamentáris uralmat akartunk.

Nem! Ez az akaratuk eddig nem jutott eléggé kifejezésre.

A nemzeti-parasztpárt működése csakis a demokratikus elvekre támaszkodhatik.

— Mi ez? Ellenzéki hangok? De hiszen ezek az emberek kormányon vannak, az uralkodó párt tagjai kiáltják ezeket a természetes szavakat, amelyek csodálatos és bővös zengést nyertek a nagy világhadadásban.

Oh, ha Szováta után még hinni lehetne.

Ha csakugyan egy eszmei megújulás indulna el a híres fürdőhelyről. Ha csakugyan ráeszméltek volna arra, hogy a diktatura szörnyű átmenetétől meg is lehetne kímélni egy országot. Hogy be lehetne spórolni azt az anyagi és erkölcsi ráfizetést, amelytől már sok ország nem mentesülhet.

Ha Maniu egyszer végre talpraállna és betöltené, merné betölteni azt a történelmi misziót, amelyet eddig csak kerülggett, amelyet már egynéhányszor majdnem vállalt és amely elől az utolsó pillanatban mindig kitért.

Kitérni a feladat elől, az is felelősséggel jár. Legalább olyan felelősséggel, mintha hozzá nyúlt volna a Skoda-pénzhez, amit egészen bizonyos, hogy nem cselekedett.

Szovátaára Calimanești adja meg a feleletet

Scrutator szerint a Vajda-kormányának kötelessége lemondani

Kinos helyzet, amelyből nehéz kiutat találni

Bukarest, szeptember 15

A Maniu-ügyben péntekig aligha jön valami fordulat. A kormány és általában véve Bukarest, még nem adott választ Szováta, az ott elhangzott éppen eléggé súlyos kijelentésekre. A válasz pedig nem maradhat el. Az erdélyi képviselők külön sorakozója mellett még a Szováta felszólaló nemzeti-parasztpárti képviselők és szenátorok s maga Socol Aurél is, tüntetően és a Regátra sokszor bántóan hangoztatták erdélyiségüket. Azt mutatja ez, hogy Maniu hívei tudatában vannak Erdély elkülönülésének, hangoztatják ezt és politikai fegyverként is készek felhasználni.

Socol Aurél megnyitó beszéde után az is kétségtelen, hogy a szováta kialakulás nem véletlenül történt, hanem szándékosan így rendezték meg.

Socol Aurél és vezérkara elsősorban az erdélyieket akarta fölbonthatni Maniu oldalán és föl is vonultatta őket.

Az okiráltságbeliekre nem fektetett nagy súlyt s tiszta véletlen az, hogy Cetatea-Alba megye egy képviselője mégis megjelent Szováta.

Socol Aurél és a Maniu-front tehát tudatosan és szemetszuroán Erdélyre támaszkodik. Ez az, amit a kormány nem hagyhat szó nélkül. Ez a magyarázata annak, hogy a minisztertanácsot nem is Bukarestbe hívták össze, ahol minden olyan hamar kiszivárog. Calimanesi-be, a jó, csendes és „süket vidék” beszélgetik meg a kormány tagjai, illetve Vajda személyes hívei, hogy mit mondjanak és miként viselkedjenek a szováta eset után. A dolgot kétségtelenül nehezebbé teszi az a tény, hogy Maniu nem jelent meg Szováta és a gyűlést sem ő hívta össze. Nem lehet azt mondani, hogy ő rendezte ennire „erdélyi” a szováta megmozdulást. Inkább Erdély mozdult meg, hogy Maniu köré csoportosuljon, amikor úgy látta, hogy Bukarest száműzni kívánja legjobb és legderebb államférfiát, sőt még becsületében is meg akarja gyalázni.

Ez a beállítás nagyon magától adódott a Maniu híveinek s éppen ezért nagyon nehezen lehet kormánynyilatkozatokkal kitörölni most már a közvéleményből. Nem Maniu vitte bele Erdélyt a politikai harcba, hanem Erdély védte meg igaztalanul és méltatlanul meghurcolt régi hőst és vezérét. Maniu nem tehet róla, hogy Erdély ilyen egyöntetűen melléje állott akkor, amikor az Okiráltság politikai mentálitása szó nélkül vette tudomásul az ő méltatlan meghurcoltatását. A regáti nemtörődomség viszont eléggé indokolja azt a hangot, amit a szováta gyűlés szónokai használtak a — regáti politikai erkölcök ellen.

Ezért vigyáz arra a kormány, illetve Vajda, hogy mit mond a szováta gyűlésre.

Egyetlen logikus következmény: távozzék a kormány

A bukaresti lapok természetesen nem ilyen óvatosak, bár általában jellemző rájuk, hogy ezt a kétségkívül súlyos erdélyi tüntetést szeretnék egyszerű párttüntetésnek látni. A dolog annyira kinos, hogy szeretnék inkább megkerülni. Elmellőzni azonban teljesen nem lehet.

A bukaresti politikai élet legismertebb és legelfogadottabb augurja, Scrutator, nagy cikket ír az Adeverulban s cikkében összeszedve a tényeket, arra a következtetésre jut, hogy

a történet egyetlen logikus következménye csak a kormány távozása lehet.

Indokai között a legsúlyosabb ez az „erdélyi kérdés”. Scrutator egyáltalában nem vonja kétségbe, hogy Vajda sikerrel tudná megvívni a harcot Maniuvall, de fölteszi a kérdést:

Vajjon vállalhatja-e Vajda mosolyogva azt, hogy győzelmével szétörje azt a hatalmas erőt, amit a román államra az erdélyi nemzeti párt jelent.

Scrutator is azt hiszi, hogy nem vállalhat.

ja, hiszen az adott körülmények között a probléma nem olyan, hogy szavazatokkal, vagy egyéni érzésekkel és érzékenykedéssel lehetne eldönteni. Aztán Szováta mellett ott van Cămpulung is, ami ugyan enyit valami Szováta kinosságán, mert az példázta, hogy lehet egyetértés a Regát és Erdély között, a kormány helyzetét azonban csöppet sem erősíti, hanem inkább gyöngíti. Mihalache megnyilatkozása azt mutatja, hogy van lehetőség egy olyan kormányra, amely tovább viheti a nemzeti-parasztpárt uralmát, anélkül, hogy törésre kerülne a sor Erdély és az Okiráltság között. Vajdának nem szabad megelégednie arról sem, hogy a regáti parasztpárt legerőteljesebb egyénisége Mihalache, az erdélyi nemzeti párt pedig Maniu. Ha ez a két ember találkozik a megértésben s egyuttal Erdély és a Regát újabb összecséklését hozza, úgy Vajdának nem lehet helve az uralmon. Hacsak azok a titokzatos erők, amelyek ellen az erdélyiek megkezdették a harcot, nem taszítják egészen váratlan és logikátlan irányba a további fejleményeket.

cut, a második hadtest vizsgálóbíróját, aki a grívai pör vizsgálóbírója volt. Bardescu előadta, hogy Pomponiu nem fordított „különböző” gondot a Seletzki-ügyre. A szokás az, hogy a főügyész naponta jelentéseket kérjen a vizsgálat alatt álló ügyekről. Ő is minden nap jelentést tett a grívai lázadás ügyében indított vizsgálat állapotáról. Nincs abban semmi törvényellenes, ha a főügyész tájékoztatta magát a Seletzki-pör fejleményeiről is. Ő a grívai lázadásról, N. Hagi Stoica pedig a Seletzki-ügyről tett naponta jelentést a főügyésznek.

Kihallgatta Condeescu tábornok Ilie Gheorghe őrmestert is, aki Hagi Stoica vizsgálóbíró irodájában dolgozott, mint jegyző. Az őrmester vallomása szerint semmiféle rendellenes, vagy feltűnő dolog nem történt a Seletzki-ügy vizsgálatánál. Condeescu szükségesnek látta, hogy az őrmestert néhány nagyon fontosnak látszó részletkérdésben szembesítse Seletzki-vel. Ez meg is történt. Seletzkit fölvezették a jilvai börtönből és szembesítették az őrmesterrel. A szembesítés három óráig tartott és néhány nagyon fontos kérdésben olyan eredményeket hozott, amelyek lényegesen befolyásolják a vizsgálat további menetét.

Egyelőre csak ennyi került nyilvánosságra Condeescu tábornok vizsgálatából. Nem adtak felvilágosítást arról, hogy milyen „nagyon fontos részletkérdéseket” tisztázott az őrmester és az elítelt szembesítése, amint nem szóltak egyetlen szót sem arról, hogy vajjon elérkezett-e már a vizsgálat addig a beírt pontjához, megállapította-e azt, hogy az a mondat valóban Pomponiu ügyész betoldása és hogy ezt a betoldást egyszerű ügyész széljegyzetnek lehet-e tekinteni, vagy pedig a vallomásról felvett jegyzőkönyv szándékos meghamisításának.

Condeescu tábornok nem nyilatkozik addig, amíg a vizsgálatot teljesen be nem fejezi és jelentést nem tesz az eredményről a hadügyminiszternek.

Tisztogatják Pomponiu ügyészt

Szorosan összefügg a Maniu-kérdéssel az a vizsgálat, amit a hadügyminiszter rendelt el Pomponiu ügyész ellen a Seletzki-féle pörrel kapcsolatban. A vizsgálatot egyébként maga Pomponiu ügyész kérte maga ellen. A hadügyminiszter Condeescu tábornokot küldötte ki a vizsgálat megejtésére.

Az előzmények eléggé ismeretesek. Seletzki vallomásában egy mondatot találtak — lapszélre jegyezve. — Ez a mondat ennyi volt: „Többször találkoztam Maniu Gyulával és Boila Romulussal.” Ennek a mondatnak az alapján indult meg a hajsza Maniu ellen.

A lapok természetesen felkapták ezt az ügyet és hamarosan megállapították, hogy a lapszélre írt bejegyzés nem a vizsgálóbírótól

származik s nem is tartozik a Seletzki vallomásáról felvett jegyzőkönyvhöz. Ezt a súlyosan kompromittáló mondatot Pomponiu ügyész jegyezte be a jegyzőkönyvbe. Ettől a megállapítástól természetesen már csak egyetlen lépés volt annak a gyanúnak a hangos kifejezése, hogy Pomponiu ügyész a kamarilla utasítására akarta lehetetlenné tenni Maniut és leghűségesebb hívét, Boila Romulust. A lapok erőteljesen sérelmezték azt is, hogy Pomponiu egyáltalában beleszólt a vizsgálóbíró dolgába és irányítani igyekezett a vizsgálatot.

Pomponiu a lapok támadásai miatt kért vizsgálatot maga ellen. Condeescu tábornok szerdán magához kérte Titus A. Bardes-

SIR SIMON MEGBUKOTT, mert intranzigensebb németellenes politikát akart folytatni, mint MacDonald

Kánya Kálmán Párisban tárgyal a francia orientációról és a Tardieu-terv megvalósításáról

London, szeptember 15

A mai nap politikai szenzációja az a hír, hogy Sir Simon angol külügyminiszter állásáról leköszön. Sir Simon és MacDonald miniszterelnök között hónapok óta ellentétek vannak.

Sir Simon sokkal intranzigensebb németellenes politikát folytat, mint a melyet MacDonald jónak lát és így robbant ki az ellentét.

Akuttá a válságot Norman Davis londoni látogatása tette. Amerika delegátusa — mint néhány nappal ezelőtt a B. L. jelentette — a genfi népszövetségi közgyűlésre utazik. Utközben kiszállott Londonban, megáll Párisban is, sőt lehet, hogy előbb Rómába is ellátogat, hogy a Népszövetség közgyűlése előtt megállapodjék a nagyhatalmakkal, hogy miképpen helyezkedhetnének a leszerelés kérdésében egyöntetű álláspontot.

A Norman Davis által folytatott londoni tárgyalások zárt ajtók mögött folytak. A párnás ajtók mögött minden valószínűség szerint Sir Simon a németellenes politikának sokkal erősebb fegyverrel ígérte be, mint ameddig MacDonald el akart menni. MacDonald már régóta fél attól, hogy Sir Simon nagyon elkötelezi magát a francia álláspont felé, felbiztatja a németellenes francia frontot és a franciáknak olyan igényeik lesznek, amelyeket Anglia sem fokozni, sem teljesíteni nem akar.

Angliában befejezett tényként regisztrálják, hogy Sir Simon megbukott. A külügyminiszter utódját is kombinálják már. Hír szerint Anglia külügyminisztere, Irwin, India alkirálya lesz.

Ezzel a kombinációval szemben a konzervatívok Lloyd Georget, vagy lord Halifaxot szeretnék a külügyminiszteri székhelyre látni.

A londoni sajtó szerint Sir Simon annyira elejtett ember, hogy már Norman Davis párisi tárgyalásain sem vesz részt. Kánya Kálmán meglátogatja a francia külügyminisztert.

A nap másik szenzációja Budapesten pattant ki. A Magyar Távirati Iroda jelentése szerint

Kánya Kálmán magyar külügyminiszter Máriássy Zoltán követi tanácsos kíséretében Párisba utazik, hogy tisztelő látogatást tegyen Franciaország külügyminiszterére, Paul Boncour előtt.

A hivatalos indoklás ez: Kánya Kálmán a legutóbbi hónapok során több európai fővárosba ellátogatott és tárgyalásokat folytatott az illető államok külügyminisztereivel. Illendőnek látszott, hogy a magyar külügyminiszter az európai politikai élet vezető centrumában Párisban is udvariassági látogatásokat tegyen.

Ez a beállítás — hivatalosan. Nem hivatalosan ezzel szemben le kell szegedni, hogy

Magyarországnak már kötelessége volt Franciaországgal is tárgyalásokat folytatni azok után, hogy Rómának és Berlinnek az ország, ha politikailag még nem is, de gazdaságilag elkötelezte magát.

A Maftin bőven foglalkozik a magyar külügyminiszter tervezett párisi útjával és leszegi, hogy Magyarország eddig még állja azt a nyilatkozatot, amelyet Horváth Miklós kormányzó hónapokkal ezelőtt tett. A kormányzó ismeretes és nagyjelentőségű kijelentése az volt, hogy Magyarország kereskedelmi szerződéseket mindenki szívesen köt, de politikailag senkinek sem köti le magát.

Ez valóban így is állhat. Így állnak a dolgok, mert abban az esetben, ha Magyarország politikailag akár Olaszországnak, akár Németországnak elkötelezte magát, már magát, nehezen lenne elképzelhető

egy ilyen barátságos jellegű látogatás, mint amelyet most Kánya Kálmán Párisban tesz.

Más párisi jelentések idevonatkozólag azt mondják, hogy Kánya Kálmán Párisban nemcsak gazdasági kérdésekről tárgyal majd, hanem hallani akarja a francia külpolitikának a dunai államok ujjaépítésére vonatkozó terveit is.

Ennek a francia jelentésnek is megvan a maga alapja. Daladier az utóbbi hetekben már nem egyszer hangzott, hogy a német keleti felvonulással szemben az elrejtett Tardieu tervet mégis meg kellene valósítani.

A Tardieu terv megvalósulásának leg-

nagyobb akadályja Magyarország és Csehország. Még Ausztria ellenkezik a megvalósulás ellen, de az osztrák ellentállást egyetlen hatalmi szó elintézi.

Nagyon logikus éppen ezért Herriot tervezett prágai utazását összekapcsolni most azzal a hírrel, amely közli, hogy Kánya Párist látogatja meg. A cseh ellentállást akarja Herriot, a magyar ellentállást Paul Boncour megpulítani.

Kérdéses, hogy ez sikerül-e?

Magyarország ugyanis tisztában van azzal, hogy abban a pillanatban, amelyben tagként beolvad a dunai konföderációba, hosszú évekre elveszti revíziós követeléseinek talaját és elveszti a közép-európai két nagyhatalom háttérjét is.

Szeptemberben kánikula lesz nálunk Kelet felé huzódik az angliai hőhullám

London, szeptember 15

Londoni táviratok szerint Angliában a hőség és a szárazság tovább tart. Glasgowban egy körmenet alkalmával a hőmérséklet tizenháromra emelkedett. A szárazság következtében az erdőtüzek még mindig pusztítanak. Lloyd George hirtelen hatalmas tüzvész keletkezett, amelyet azonban sikerült eloltani. Az oltási munkálatokat maga Lloyd George vezette.

Angliai és franciaországi táviratok valószínűsítik, hogy a szárazság kánikuláról adnak hírt akkor, midőn nálunk az őszi rendkívül hűvösen kezdődik. Az angliai hőhullám előrelátólag Kelet-Európa felé tart. A várható időjárásról a Meteorológiai Intézetben a következőket mondták:

— Annak ellenére, hogy az elmúlt nyáron több meleg periódus volt nálunk, a melyek rövid ideig tartottak, a hőmérséklet a normálisnál alacsonyabb volt. Úgy látszik, az őszi bevezetésül a hőmérséklet tovább is alacsony lesz, különösen éjszaka. Ennek oka, hogy Romániában nagy légnyomás uralkodik, vagyis a magashan

felénk áradó levegő nálunk lesüllyed, közben felmelegszik és a felhőket eloszlatja. A nappalok tehát derültek, de az éjszakák a nagy hőkisugárzás következtében erősen lehűltek. Ennek következménye a szórványosan jelentkező talajmenti fagy.

— Az ilyen területről a levegő kifelé áramlik. Ha a nagy légnyomás centruma Csehország és Magyarország között van, akkor tőlünk nyugatra déli, meleg áramlatok keletkeznek. Ennek következménye az angliai és franciaországi hőhullám.

Abban az esetben, ha a légnyomás centruma keletre vándorol, akkor a déli légáramlatok is kelet felé huzódnak, tehát megvan a valószínűsége annak, hogy szeptemberben nálunk is beáll a kánikulai meleg.

— Ez nem tartozik a ritkaságok közé, a vénasszonyok nyara az ilyen időjárásnak a következménye és hogy ez körülbelül állandó jelenség, annak bizonyítéka az állandóan tapasztalt meleg őszi.

Csendőrbuborékolás hat sebesüléssel

Ilyen nagy urak a csendőrök Szatmármegyében

Szatmár, szeptember 15

Ismét csendőrbuborékolásról kell beszámolnunk. Ennek az erőszakoskodásnak hat sebesülte van. Az egyik a szatmári kórházban haldoklik.

Hétfőn délután hat és hét óra között történt még, hogy a szatmármegyei borhid — borválaszti csendőrök két szakaszvezetője bementek a borhidi kocsmába és ott italt rendelték. Este nyolc óra körül kijötték a kocsmából és továbbmentek az uton.

Szembe jött velük Zernye György utbiztos Mikle László nevű bérese, aki illendően és tisztességgel, még pedig románul köszönt.

A két csendőr megállította a bérést és kérdőre vonta, hogy miért köszönt csak „Sá tráji” köszöntéssel és miért nem szurta te a köszönésbe a „Domnule” szót is.

Hogy a jövőben a béres tudja magát mihez tartani, előbb csak megpofozták Miklet a csendőr „urak”, majd a földre nyomták és rugdosták.

A verekedés zajára odaérkezett Zernye György utbiztos és előbb csak szép szó-

val kérte, hogy ne bántsák a lércsét. Ha a béres valamit vétett, van arra hatóság és van jogos megtorlási lehetőség is.

A csendőrök erre Zernyének is nekiesetek. Közben Mikle valahogyan kiszabadult a csendőrök karmai közül és elvándorolt az utbiztos feleségéhez, aki fellármázta a falat.

— Megölik a csendőrök az uramat! — ordította a falon át.

Természetesen nagy tömeg verődött azonnal össze. A tömegből Pop Sándor és Laza György nevű gazdálkodó a csendőrökhöz léptek és figyelmeztették őket, hogy ne verjék Zernye utbiztosot, mert ebből nagy baj lesz.

Erre az egyik csendőr „figyelmeztetésül” a levegőbe lőtt, majd nekiesett mindkettő Pop Sándornak és puskatussal agybafőbe verték.

Az utbiztos felesége és Laza nem akartán hasonló sorsra jutni, elmenekültek, és megérkezett a helyszínre Zernye utbiztos hatvannyolc éves apja, hogy fiáért könyörögjön.

A csendőrök az öregembert is összeverték.

Később a csendőrsőnek megjelent a nyilvános megsebesített Pop Sándor bátyja és anyja, akik úgy tudták, hogy Pop Sándor az őrsre cipelték és tovább verik. A csendőrök az öregasszonyt a szó szoros értelmében kilökték az épülethől, Pop Sándor bátyja után meg utánaöltöttek.

Mike László béres illendő és alázatos köszönésének — hat áldozata van.

Hat súlyos sebesült, akik közül a leg súlyosabb Pop Sándor, akit a szatmári kórházban ápolnak és akinek felépüléséhez az orvosok véleménye szerint alig van remény.

A szatmári csendőrszárnyparancsnokságnak csak ma jelentették az esetet. A szárnyparancsnokság azonnal kiküldött a helyszínre, hogy lefolytassa a nyomozást és megállapítsa a rablítás és szadista csendőrök neveit.

A helyzet ugyanis az, hogy a falubeliek nem ismerték az idegen csendőröket és e pillanatban még a szatmári szárnyparancsnokság sem tudja, hogy kik voltak az erőszakoskodók.

Lengyel — magyar barátkozás

Budapest, szeptember 15.

A budapesti Báthory-ünnepségekre Polzinszky nyugalmazott lengyel földművelésügyi miniszter vezetésével küldött. A lengyel vendégeket a szobi határállomáson, továbbá a keleti pályaudvar királyi várótermében a kormány nevében Kállay földművelésügyi miniszter fogadta és üdvözölte. Polzinszky a meleg és szívélyes fogadtatást megköszönve, arra mutatott rá, hogy a világ történetében még nem volt példa arra, hogy két egymás mellett élő állam, mint amilyen Magyarország és Lengyelország, egy évezreden keresztül békességben élhettek volna. A magyar és lengyel barátságot azonban nem zárta meg soha semmi s most is egy nagy magyar, Báthory István erdélyi fejedelem és lengyel király emlékéért jöttek együtt ünnepelni a magyarokkal. Beszéde végén magyar nyelven átette Magyarországot.

Még tart a sztrájk a Temesvári Gyapjuiparnál

Temesvár, szeptember 15.

Jelentették, hogy a temesvári Gyapjuipari Részvénytársaság sztrájkjában sztrájk tört ki, mert a vállalat igazgatósága bércsökkentésre készült. Az igazgatóság azt hitte, hogy a sztrájkmozgalmat rövidesen letörtheti, azonban csalódott, mert a sztrájkoló háromszáz munkás még mindig szilárdan kitart eredeti álláspontja mellett, nem hajlandó alkudozni és a bércsökkentést egészen viszszaautasítja.

A gyárigazgatóság most nyilatkozatot adott ki, amelyben annak a reményének ad kifejezést, hogy az újabb megkezdődött egyeztető tárgyalások eredményesek lesznek. Munkatársunk beszélgetett a sztrájkoló munkások néhány vezetőjével. Ezek kijelentették, hogy a bércsökkentést teljesen indokolatlannak tartják. A kontingenciális törvény monopoli jogot adott a belföldi gyáraknak. Jődött a már valószínű rekordtermelés folyik és az árukészleteket készpénzszolgáltatás mellett dobhatják piacra. A munkásság nagyon jól tudja és látja ezt s éppen ezért hallani sem akar újabb bércsökkentésekről.

Botez munkügyi inspektor péntekre hívta össze a gyárüzem és a munkásság megbízottait újabb békéltető tárgyalásra.

Uhsida japán külügy- miniszter megbukott, mert nem volt elég nemzeti

Az új külügyminiszter közel áll
Japán militarisztá köréhez

Tokio, szeptember 15

Londonba érkezett jelentések szerint Uhsida japán külügyminiszter állásáról lemondott. A lemondást a Mikádó tudomásul vette és helyére Sirotát, Japán moszkvai nagykövét nevezte ki Japán külügyminiszterévé.

Uhsida lemondásának az az oka hogy nézeteltérései támadtak egyrészt Saito miniszterelnökkel, másrészt meg Araci hadügyminiszterrel. Uhsidának miniszter társai azt vetették a szemre, hogy nem elég nemzeti az a külpolitika, amelyet folytat.

Az új külügyminiszternek, Sirotának, szoros kapcsolata vannak Japán vezető militaristáival.

VILÁGPOLITIKA

Hitleri játékok

Játék a Majna-vonalon

Kétszázötven évvel azután, hogy Lotharingi Károly és Szobieski János lengyel király közötti hadai fölmentették Bécsét Karauszafa török nagyvezér ostroma alól, Bécsben ünnepeket a kereszténység, Processziók, alkalmasságok, ünnepi mise Schönbrunnban sok-sok politika. Az idő valahogy egyezik 1683-as év nyárutójával, Bécs és Auszria ugyanugy ostrom alatt áll, mint anno annakidején. Most nem kelet felől támad a harc, hanem nyugat felől, jóval több harcossal s a harc is sokkal raffináltabb. A bécsi katolikus ünnep ma több mint háláadó és köztársasági istentisztelet, a katolikus németeknek egyetlen épen maradt szerve demonstrál itt a délnémet katolikusok mellett s amikor szeszharapott fogakkal állja az ostromot, valami halvány biztatást is nyújt több mint százmillió németbirodalmi katolikusnak, hogy addig, míg az ostromolt vár el nem esik, ők is reménykedhetnek. Az élethálálarc, amely a birodalom és Auszria között húzódik, azért is oly elkeseredett, mert mindeközül tudja, hogy létről-nemlétről van szó. Ha Auszria megbukik, harmincemillió katolikus áll negyvenmillió protestáns némettel szemben s a gleichschaltung a már megindult áron az osztrák hétmillióra is lecsap. De Auszria tartja magát és Németországban áratlan történelmi fordulat áll be, — a jelenlegi időkben a váratlan meglehetősen szerezni játszik és semmi se lehetetlen, — akkor is megtörténhet, hogy a germánok elleni beállított régi koncepciójukat, amelyek a nagypolitikában Majna-vonal a neve kétféleképpen szakítják Bismarck birodalmát, protestáns északra és a katolikus délre. Azon a poroszok maradnának, délen Bajorország, Baden, Württemberg, Pfalz, a Rajna-menti és Auszria. Ez az alakulat Franciaországnak is kedvére volna és Olaszország idegenkednék tőle, mert a harcias poroszokat egy erős pufferállam választaná el a latin Európától. Aki az európai sakkfábla állapotnyi állásait nézi, nem látja ezt olyan világosan, itt csak annyi mutatkozik, hogy Hitler el akarja nyelni Auszriát. De a messzebb távlatba ezt a nagy és merészebb játékot is bele kell számítani. És ha harmadféltized évvel ezelőtt Bécs alatt dőlt meg az ország világpolitika, ma is Bécs a szimbólum. A elesett, megbukott a Majna-vonal; ha tartja magát, még talán hall a világ a folyóról, mely e pillanatban csak eszméi választárára nagy sakkfábla kétszer harminckett mezei, a barna és a fekete figurák között.

Loreley a diplomáciában

Akik a német politika vonalát figyelik, észrevehetik, hogy az úgynevezett forradalmi kormányban két régivágású politikus még mindig tartja magát: Neurath báró, a külügyminiszter és Papen, az alkancellár. Papen azt Hitlerrel és Hitler hálaiból tartja Papent, meg akarja mondani, de a hála ismeretlen fogalma Hitlerék szótárában. Ahogy Hugenberg szemben nem mutatott hálát az ő fallosz-szerepért, Papennel se bántak volna állónbül, ha... Ha ez a Papen ki nem találta volna magának olyan munkakört, ahol hasznossá teheti magát. Nos, mit csinál ez az alkancellár? Utazik, tárgyal és szónoklatokat tart, ígér, fogadkozik, esküszik, tagad, kimondja és megteszi, amit Hitler és az ő vezetői nem akarnak kimondani és megtenni. Aháza ez a Papen ugyanolyan nulla az ő pillanattól kezdve mint amilyen Hugenberg uralma utolsó heteiben volt, se tekintélye, se tömegei nincsenek, se pártja, ott a váza tizedgram sullyal se bír. Valamikor a német párti képviselő volt, de a katolikus körből kiugrott és fölfelé, Hindenburg felé átköltözött. Brüningék utálják, mint a bűnök, de Papen most a katolikus németiség nevében üzen az osztrák katolikusoknak, fájlat, hogy nem lehet ott a bécsi ünnepségen. Mi ez? Németország békülő hangja? Nem. Hitler egy szót sem szól, Göbbels és Göring hallgatott, Papent mint Loreleyt állították a németi székére, hogy színdarabot énekeljen Bécs felé. Ugyanezen a Rajnasell-alapon ajánlja Papen a világ fülébe, hogy az egész német nép egyesítése lehetetlenség, „semminem erőszakos kísérlet nem tudni a közép-európai térben a német nép állami és nyelvi egységét összehangolni”. Tehát ne félj, Európa, mi nem akarunk háborút az osztrák, a német, a danzig testvér s a szudétánémetek polvasztására. Kinek a nevében mondja ezt az alkancellár? Hitlerék nevében? Hitlerék egészen másként gondolkodnak és másként viselkednek. De kell nekik Papen, ez a beállított udvari bolond, kifélt komoly diplomata, hogy bedütsön a naivabb világsajtó: lám, az alkancellár nem akarja a kilencvenmillió birodalmat, amiről minden német lap halkanként határoz cikkez. Na és amit Papen a világ felé fordulva csinál, azt csinálja Neurath báró a diplomácia párnázott aijai mögött. Ez a titka, hogy a két régivágású em még tartja magát Berlinben.

Rövidesen megkezdik munkájukat a külföldi pénzügyi szakértők

A kormány végrehajtja a genfi egyezményt

Bukarest, szeptember 15.

Hivatalos helyekről kiadott nyilatkozat szerint a kormány elhatározta, hogy végrehajtja azt a pénzügyi egyezményt, amit a múlt év folyamán Madgearu kötött a Népszövetség pénzügyi bizottságával. Ez a Népszövetséggel kötött egyezmény előfeltétele volt annak, hogy Románia és a külföldi hitelezők között új megállapodás jöjjön létre a törlesztések csökkentésére vonatkozólag. Az egyezmény lényege az volt, hogy Románia népszövetségi ellenőrző bizottságot kap, illetve úgynevezett külföldi szakértőket, akik „nem éppen ellenőrzik” a kormányzat gazdasági és pénzügyi intézkedéseit, hanem hasznos tanácsokkal szolgálnak és megegyezéses alapon irányítanak.

Emlékeztet, hogy mennyi baj volt annak idején félé az egyezménnyel.

Maniu merepen ellenszegült annak a formának, amit Madgearu elfogadott s hosszú hónapokig úgy állott a dolog, hogy az egyezményt Románia nem fogadja el, mert Maniu kívül a kormánypárt jelentékeny része is ellene van.

A költségvetés összeállítása után aztán elcsendesedtek a dolgok, többé nem igen volt szó a genfi pénzügyi egyezményről.

Ilyen körülmények között ez a mostani hivatalos bejelentés valószínűleg nagy meglepetést kelt ellenzéki körökben. A dolog teljesen befejezettnek látszik.

A jelentés azt mondja, hogy a „külföldi szakértők”, új nevükön genfi kiküldöttek, készen állanak arra, hogy Romániába jöjjenek.

Október közepén itt is lesznek. Addig az időpontig változtatnak még a küldöttség össze-

tételén, miután Romániának joga van kívánságait kifejezni a szakértők kiletét illetőleg. Lehetséges azonban az, hogy a kormánynak semmi ellenvetése sem lesz azok ellen, akiket a Népszövetség erre a szerepre kiszemelt s ebben az esetben további tárgyalásokra sem igen lesz szükség.

A hivatalos tájékoztatás ezzel a hírrel kapcsolatban azt is leszögezi, hogy a genfi egyezmény lényegén az időközben bejelentett transzfermoratórium semmit sem változtat, éppen ezért kerülhetett sor az egyezmény végrehajtására. A genfi kiküldöttek Bukarestbe való bevonulása nem befolyásolja, legalább is kártékonyan semmiesetre sem, azokat a tárgyalásokat, amiket Románia a külföldi hitelezők megbízottjaival akar folytatni a transzfermoratórium kihirdetése nyomán keletkezett helyzet tisztázására.

Már kibocsátották a meghívókat a Van der Lübbé-féle tárgyalásra

Oriási érdeklődés a tárgyalás iránt

Lipce, szeptember 15.

A napokban kibocsátották ki a meghívókat a lipcei birodalmi főtörvényszék szeptember 21-én tartandó tárgyalására, amelyen a Reichstag felgyűlésének bünpörét tárgyalják. Az egész világon óriási érdeklődéssel kísért bünpörnek öt vádlottja van és pedig a következők.

Van der Lübbe Mártusz kőműves, Torgler Ernő képviselő és három bulgár: Dimitroff Georg, Popoff egyetemi hallgató és Tanuff Vasul cipész. Az öt vádlott közül csak Torgler Ernő német állampolgár, a többi idegen.

A főtárgyalást hallatlan érdeklődés előzi meg.

Autós banditák fényes nappal elrabolták a „Kék csillag” nevű 33 karátos gyémántot

Izgalmas hajsz a londoni utcákon

London, szeptember 15.

Vakmerő rablás történt szerdán délnél az angol főváros szívében.

Autós banditák bezúzták egy előkelő ékszerüzlet kirakatát, magukhoz vették a „Kék csillag” néven ismert, 33 és egyharmad karát súlyú, milliókat érő világűrű gyémántot, majd tobarobogtak.

A vakmerő rablás olyan gyorsan játszódott le, hogy a járőrökkel valóssággal megkövülten szemlélték az eseményeket. A banditák autója a világűrű hatalmas forgalmában egykettőre eltűnt a rendőrök elől, akik a gépkocsi után eredtek.

A rendőrség széleskörű nyomozást indított, hogy a vakmerő ékszerablókat kézre kerítse.

Sztrájkolók a föld alatt

Az osztrák bányászok addig nem hajlandók kijönni a bányából, amíg követeléseiket nem teljesítik

Bécs, szeptember 15.

Jelentette a B. L., hogy a loebeni bányászok nagyrésze sztrájkbalépett. Az első jelentések szerint a sztrájk politikai jellegű és a Dollfuss kormányt szeretné zavarba hozni, más jelentések szerint viszont a sztrájknak kizárólag gazdasági motívumai vannak és a bányászok azért nem dolgoznak, mert a nyugdíjpénztárukat és rokkantlapjukat a bányatársulat nem akarja tovább fenntartani.

Olyan jelentések is vannak, amelyek szerint az alpesi bányatársulat, amelynek vasbányáiban ez a hatalmas méretű sztrájk kitört, egyik legerősebb tökecsoportha Ausztriának.

A társulat arról nevezetes, hogy a szélsőjobb oldali mozgalmat tehát a hitlerizmust s az Ausztriának Németországhoz való csatlakozására szolgáló propagandát régóta pénzelte.

Egyenlőképpen erősen helytáll az a feltevés, hogy a társulat szándékosan kényszerítette ki a sztrájkot, csak hogy ezzel az Ausztria függetlenségéért harcoló Doll-

fuss-kormánynak nehézségeket támaszson.

Az első jelentésekkel kapcsolatban azt is közölték, hogy a 4000 sztrájkoló bányász közül mintegy 2100 lennmaradt a tárnákban és azt üzeni, hogy mindaddig nem jönnek fel a napvilágra, amíg követeléseiket nem teljesítik. A bányász sztrájknak ez az egészen új módszere a legnagyobb zavarba hozta a hatóságokat.

A bányászok azért maradtak lenn a bányában, mert oda a karhatalom nem tudja őket követni.

Ha a föld felszínén sztrájkolnak, a karhatalmi csoportok minden mozdulásukat figyelemmel kísérhetik és ellentállhatnak rendbontó kísérleteiknek.

Igy azonban, néhány száz méterrel a föld alatt a bányászok az urak.

A hatóságok ma már békés hangon megkísérelték, hogy kiegyeztessék a bányatársulatot a munkásokkal, de ez a törekvésük sikertelen maradt.

A munkások annak ellenére, hogy nagyon kényelmetlen a helyzetük és 30

társuk lenn a bányában már meg is betegedett, nem hajlandók követeléseikből engedni.

Legújabb jelentéseink szerint egyes osztrák gyárak csak félmenetben dolgoznak, mert attól félnek, hogy a bányászsztrájk nagyon elhúzódik és ez esetben kifogy a szénkészletük.

Ököljog Temesváron

Temesvár, szeptember 15.

Temesváron az utóbbi időben aggasztóan divatba jött az ököljog.

Legújabb áldozata ennek a megdöbbentő elfajulásnak Wolf Mihály újságíró, a Heti Kurir szerkesztője, akit egy botokkal felfegyverezett csoport pont az ügyészéggel épület előtt támadott meg és vert véresre szerdán este. Wolf Mihályt levélben már többször megfenyegették s így nagyon valószínű, hogy támadói a fenyegető levelek írói közül kerültek ki.

Felháborító, hogy a rendőrség, amely a „tyukpörökben” kitaró vizsgálatokat rendez ilyen esetekben alig akar megmozdulni s még a feljelentést is csak immel-ámmal hallgatja meg.

Kinos utcai botrány Aradon

Arad, szeptember 15.

Tegnap éjszaka feltűnéstkeltő utcai incidens történt Aradon. Az eset már csak azért is széleskörű érdeklődésre tarthat számot, mert a verekedés szereplői Aradon közismert személyek.

Még a múlt év decemberében történt, hogy Weinberger Károly aradi kereskedő az utcán megtámadta Mairovits Valé aradi vállalkozót. A két üzletemberrel üzleti jellegű elszámolási differenciáil voltak és így keletkezett a nézeteltérés, amely tettlegességben robbant ki. A téli verekedés után Weinberger Károly feljelentést tett támadója ellen az ügyészség gen. Az ügyészség súlyos testisértes címen vádiratot is adott ki Mairovits Valé ellen. A temesvári tábla a vád tanács vád alá helyezését jóvá is hagyta.

A feljelentés óta a két család között a helyzet igen feszült. A feszültség azóta elcsodált ki, amióta az ügyészség a vád alá helyezett Mairovits Valé utlevélét elkobozta.

Tegnap este a vállalkozó egy társaságban sértő kijelentéseket tett Weinberger Károly fiára, Weinberger Jenő joghallgatóra. A sértések a fiatal ember tudomására jutottak, még az éjszaka folyamán elégtételt vett a sértésekért olyan formában, hogy

megleste a hazatérő Mairovitsot és a sötétben többször egymásután az arcába sújtott.

Mairovits védekezett és birokra kelt támadójával, akit letepert.

A két férfi percekig hempergett az utcán. Alig tudták szétválasztani őket.

Mairovits, mikor a tömeg támadóját megszabadította,

revolvert rántott elő és le akarta lőni a fiatal Weinbergert.

Ezt a revolveres támadást azonban az összegyűlt tömeg megakadályozta.

Mairovits ma reggel megtette a feljelentést Weinberger Károly ellen és így kizárta annak lehetőségét, hogy az ügy nek lovagias uton legyen folytatása.

Miért az új
NIVEA
-fogpasztát?

Minősége: NIVEA
Olcsó és jól

Mert már 22 LEI ért nagy
tubus fogpasztát kap, amely
az eddigi bevált fogpaszták-
kal teljesen egyenértékű
és melynek csodás ízét
ön bámulni fogja. Olcsó
ára fölöslegessé teszi, ho-
gy a sok ismeretlen és be-
nem vált szájalószerszerrel
kísérletezzon.

BENCZEL BÉLA RIPIORTJA:

Pillanattfelvételek a nagy szovátai találkozóról

(A B. L. kiküldött munkatársától)

Szováta, szeptember 15

Az autóbussban Marosvásárhelyről Szováta felé két magyar újságíróval és egy román újságíró kollégámmal utazom. Az autóbuss politikai súlyát Lazar Ilie maramarosmegyei képviselő adja meg, aki még három marosmegyei képviselőt, az egész „megyét” viszi a szovátai nagygyűlésre. Méltán büszke is erre a „leistung”-ra.

— Fischer Jósikát, a zsidópárti képviselőt is el akartam hozni a nagygyűlésre — mondja, — hogy lássa a kormány, hogy engem nem dezavualhat az a három maramarosmegyei párttag, aki opportunitásból az ötezres maramaroszigeti népgyűlés után azt táviratozta Vajdának, hogy tántoríthatatlan hívei maradtak. Ők három, lehet, hogy így vélekednek. De négyezerkilencszázkilencvenheten nem.

Beszélgetés közben, mialatt Skoda, Scletzký és más idegenhangzású nevek ropkodnak indulatosan a levegőben, előke-
rül Lazar Ilie vendégszereteteiből a vil-
lásreggeli. Jó száraz kolbász, sonka és
csillagos kenyér.

És a konyak után jobb hangulat is támad. Lazar Ilie intonál. Pár perc multán felhangzik a Maniu-himnusz: Egy képviselő szerezte a zenét és egy másik csinálta a szöveget hozzá: Ez a refrénje: Să trăiască Maniu, la mulți ani.

Most már az egész autóbuss énekel. Az egyik képviselő gunyosan megszólal: Vajjon Vajdának is ilyen jó kedve van?

Amikor Szovátára beérkezünk, Lazar Ilie és képviselőtársai minden pillanatban kiköszönnek az autóbussból. Most jönnek be az állomástól a kocsik. Mindegyik tele van képviselőkkel és szenátorokkal.

És a fürdőigazgatóság épületei előtt már lázas munka folyik. Asztalok vannak felállítva. Mindenki tejelelntkezik, aláír egy ívet. Boilă Zakariás, és Pavel Pavel sajtófőnökök adnak információt a sajtónak. Telefonok szólnak, autók túlkölnék, a képviselők és szenátorok kisebb-nagyobb csoportokban tanácskoznak. Valóságos fiók-parlament nyílt meg Szovátán. Valaki háznagy után kiabál. Lazar Ilie mosolyogva jelentkezik.

A hangulat azonban forróbb, feszültebb mint a parlamentben. Van valami „összeszküvés” jellege az egész találkozóknak. Pláne, mikor valaki felfedez az egyik fal mögött meghúzódva egy szigurancdetektívet. Semmi az egész — mondja az egyik képviselő, — hiszen Badacsonyan husz detektív volt a kormány jóvoltából. És mégse ijedtünk meg.

Az egyik román újságíró megjegyzi: — Vajjon nem fogják cenzurálni a beszéleteinket? És erre az eshetőségre már van egy ötlete. Leszalad autón Segesvárra és onnan fogja leadni az anyagot.

A feszültség azonban csak délig tart.

A fehér asztal

A Páris-étteremben nagy hosszú asztalok mellett ebédhez teritnek. A vendéglős utószegzonját ez a bankett huzta ki a sárból. Tányércsörömpölés, pohárcoccintás hallatszott ki a terrasra és toasztok foszlányai. Ez még nem titkos öszejeövetel. Ezt még szabad hallani az újságíróknak, akik a terraszon ütötték fel hadiszállásukat. Azt még lehet hallani, az még

az újságokba kerülhet, hogy éljen Maniu, mert hiszen minden toasztnak ez a vége és egy egetverő taps és hurrázás, de az abcugolás, ami a délutáni ülésen lesz, az már diszkrét jellegű, onnan ki vagyunk zárva. Azt nekünk nem szabad végighallgatni.

Ekkor folyik az újságíróasztalnál a társalgás.

Az egyik román újságíró meg is interpellálja ebben az ügyben az egyik képviselőt.

— Tudja, hogy nagyon rosszul eszik hogy kizárják a sajtót. Valami misztikus, komplot-szerű jellege lesz az egésznek, ha mi nem leszünk benn. Vagy talán attól félnek, hogy igen nagy ellenzék lesz a gyűlésnek, hogy sok veszekedés lesz. Ha nem engednek be, én úgyis így fogom megírni, hogy féltek az ellenhangulattól.

Nem használ a fenyegetés. A pártvezetőség elhatározta, hogy a gyűlés titkos és így is marad.

Lazar Illés megoldása

Mosolyogva elintézi az incidenst és pár perc multán mindnyájan, számszerint tíz újságíró, ott ülünk a terem előtti asztaloknál és minden szót hallunk, amit bent beszélnek.

Tehát a kecske is jóllakott és a káposzta is megmaradt.

A gyűlés titkos, a sajtót nem lehet beengedni, de azért a sajtó mindent meg-hallgathat, ha akar. Csak a szónokokat nem látjuk. És az egyik román kolléga már merész lesz. Felmászik az egyik fára és onnan néz be a terembe. Veszére ész-reveszik és Pasca fürdőigazgató kijön a teremből és „lesegíti” fülönfogva a fáról, akárcsak egy rakoncátlan gyermeket.

Mindezt természetesen az újságíró-társaság hangos kacagókórusa kíséri.

A gyűlés vége felé kijön Boilă Zakariás a teremből. Mindenki csodálkozik. Sokan már azt következtetik, hogy összeveszett a bennlevőkkel.

Mosolyogva ül le hozzánk.

A Boilă ügye

— Most az én ügyemet tárgyalják — mondja — nem akartam bent maradni. Pedig ragaszkodtak hozzá. Azt mondták, hogy ez nem személyes, hanem párt-ügy. Tévedés — mondtam — én elkövettem egy tettet és ezért csak személyemben vonhatom le a következményeket, nem „lakolhat” érte más. Most tanácskoznak azon a két szón, amellyel az ügyemet a határozati javaslatban ki akarják fejezni. Tudják, nagyon nehéz a dolog. Diplomati-kusnak és energikusnak is kell lenni.

A várakozás már kezd nagyon unalmas lenni. Valaki kijön és azt mondja, hogy csak késő este lesz vége az ülésnek, pedig eredetileg csak egy órára tervezték. Lebecsülték a mondanivalóikat.

Az egyik újságírónak ragyogó ötlete támad. Az étterem alatt egy pavillonban még játszik a katonazene. Most ezünet van. A kolléga azt javasolja, hogy vegyünk el a hangszereket és fényképeztes-sük le magunkat a fürdőfényképezéssel.

Mindenki lelkesedéssel fogadja a pro-pozíciót.

Törökországban mindenki köteles gázmaszkot vásárolni

Sztambul, szeptember 15.

A török kormány elrendelte, hogy minden török polgárnak az ujonnan létesítendő állami gázárcsopótól gázmaszkát kell vásárolnia.

Arra vonatkozólag, hogy miből és miért, a rendelet semmit sem közöl. Felesleges is... Románia csak falragaszon hívta fel alatti-
valói figyelmét, hogy jó lesz a légi támadá-

sok elleni védekezés módzataival kissé be-
hatóbban foglalkozni. Törökország tovább-
ment egy lépéssel: a gázmaszkákat is besze-
rezteti.

A bombavető repülőgépek, amelyek halál-
magot hintenek a földre, már itt doughatnak
valahol a fejünk felett... A török kormány
rendelkezése megerősíti a közeledő motorok
bugását.

ott vannak körülöttünk a sétányon
pokolian mulatnak a komédián.

A fényképész lázasan dolgozik,
egyik kép elkészül, utána felcseréljük
hangszereket, most már egy magyar új-
ságíró dirigál és más üti a dobát. Ez
csak itt történhetik meg.

Végül is valakinek észébe jut, hogy
Boilă Zakariás is le kellene hívni. Ha
lemond a mandátumáról, úgy is újságíró
lesz megint. Egy deputáció megv érte.
Örömmel fogadja a meghívást és készen áll.

Az egyik kolléga már meg is csinálta
kép címét:

A száműzött újságíró kollégái körében

És az egyik román kolléga vállalkozik
arra, hogy a képet Boilă dedikációjával
eljuttatja Vajda miniszterelnöknek.

Még néhány perc. A gyűlés véget ér. A
jelenlevők felállnak és Maniut „tá-
Majd valaki a „Desteaptă-te Române”
nemzeti dalt intonálja. Persze megint
Lazar Ilie a dirigens. Nyolcven törökből
harsog a dal.

Az ajtókat kinyitják. Nyolcvan ember
megelégedetten, boldogan siet ki a friss
levegőre és nagyokat lélegzik. És a lele-
ményes fényképész már őket fényképezi.

Pavel Pavel képviselő pedig, gyűlés
sajtófőnöke lázasan diktál az újságíró-asz-
tálnak. A ceruzák lázasan dolgoznak a
fehér papírokon, egy-egy megjegyzésről
kommentárok hallatszanak, kisebb nagyobb
csetepaték vannak egy-egy megállapítás
körül. Most mi dolgozunk...

Percek multán a kis fürdőtelep szegé-
nyes postahivatalából telefon és táviró-
repiitik szét az egész országba a
szovátai találkozó eseményeit...

Valahol Bukarestben pedig, izgatottan
várják a híreket...

Valami történt Szovátán...

— Áldott állapotban levő nők és ifjú
anyák a természetes „Ferenc József” ke-
serűviz használata által rendes gyomor- és bél-
működést érnek el. A modern nőgyógyászat
képviselői a Ferenc József vizet igen sok
esetben kipróbálták és kivétel nélkül gyorsan
megbízhatóan és fájdalommentlenül hatónak talál-
ták.

Négyévi börtön helyett öthónapi fogházra ítélték a gyergyó- tölgyesi gyógyszerész merényletjét önvédelemből használt fejszéi az elítélt cselédleány

Marosvásárhely, szeptember 15

A marosvásárhelyi tábla most foglal-
kzott Kolumbán Katalin gyergyótölgyesi
cselédleány ügyével, aki gazdája, Szöllősi
Arnold ottani gyógyszerész ellen ez év ja-
nuárjában fejszés gyilkossági merényletet
követett el. Szöllősi olyan súlyos sebesü-
éseket szenvedett, hogy hónapokon át
ágybanfekvő beteg volt. A cselédleányt a
csikszeredai törvényszék április 4-én
gyilkossági kísérlet címén 4 évi súlyos
börtönbüntetésre ítélte.

Morar Moise dr. ügyvéd, Kolumbán
Katalin védője már a törvényszéki tár-
gyaláson be akarta bizonyítani, hogy a
cselédleány tettét jogos önvédelemből
követte el és ezért egy újabb tanu ki-
hallgatását kérte, ami a csütörtöki tábi-
tárgyaláson meg is történt.

Kolumbán Katalin elmondotta, hogy a
patikus állandóan szerelmi ajánlatokkal
környékezte, ő azonban mindig visszautá-
sította, míg egyszer Szöllősi azzal a ür-
ügygyel, hogy gyógyszert ad fájós fogára,

kloroformot adott be neki és két éjszaka
egymásután magáévá tette. A gyógyszer-
ész harmadszor is kísérletet tett — ez-
tal kloroform nélkül — mire a cselédle-
ány jogos önvédelmében fejszét ragadott
és a patikusra sujtott.

Csiki Anna cselédleány, aki Kolumbán
Katalin került a gyógyszerészhez, elmon-
ta, hogy Szöllősi vele is erőszakoskodott
elannyira, hogy egyszer az ablakon
resztül hálóingben menekült el a ház-
ból.

A tanu kihallgatása után a bíróság vi-
szavonult, majd hosszas tanácskozás után
megsemmisítette a törvényszék ítéletét
és a büntetést öt havi fogházra mérsékel-
te.

Az ítélet indokolását előre megfontol-
t gyilkossági kísérlet helyett önvédelemből
követett súlyos testi sértésre módosítá-
ták.

Kolumbán Katalint, aki már nyolcadik
hónapja vizsgálati fogságban van, az-
nal szabadlábra helyezték.

Álarcos rablótámadás egy Katalin-utcai lakásban

A házbeli lármaára az éjszakai látogatók elmenekültek

Brassó szeptember 15.

A brassói rendőrség legutóbbi érélyes lépése után joggal remélhetjük a város közönsége hogy az éjszaka lovagjai kiessé nem váltak valóra, amennyiben tegnap este újabb vakmerő rablói támadás detektívfilmből illő részletei arra a támadásra emlékeztetnek, amely a Csapajlor-utcai lakó Orendi Viktor kereskedő és családja élt át.

Eppen e hasonlatosság arra enged következtetni, hogy a rablók ugyanazok, akik az Orendi család tartották közel háromnegyed órán keresztül rettegésben. Többen voltak, állig felfegyverkezve, bekormozott arccal, úgy, hogy nem lehetett őket felismerni.

Az izgalmas rablótámadás a Katalin-utcai lakásban játszódott le. A 48-as számú házban, a régi Márcsescu-kórháztól nem messze lakik Stenighe dr. középiskolai tanár családjával. Ezt a lakást próbálták kifosztani négy kormozott arcú be-

tör. A támadás előzményeiből ítélve, a banditák arra számítottak, hogy a támadás idején a családtagok kívül senkit sem találhatnak otthon. Stenighe dr. tanárt ugyanis néhány nappal ezelőtt váratlanul kórházba szállították, ahol műtétet hajtottak végre rajta. Lényegében a tulajdonosa betegsége miatt nem lehetett otthon. Az hitték, hogy a tanár feleségét sem találják otthon, hanem Stenighe dr. a kórházban lesz férjével.

Számításukban azonban csalódtak. A támadás estéjén ugyanis a tanár lakásában számos vendég gyűlt össze. Itt tartózkodott a tanár felesége, egy Gheorghe nevű repülőgép-tervező felesége, és gyermekeivel, valamint három ismeretlen hallgatónó.

A támadás idején a szobában három vendég csendesen társalogott, a konyhájában pedig szintén három beszélgetett, névszerűen: Sós Mária és Róza háztartási alkalmazottak továbbá Braila Vici tanulóleány, aki már jó ideje lakik a tanárnél.

Különös véletlen folytán tehát a házban egyetlen férfi sem tartózkodott. A szobákban öt nő, kint pedig három nő merült bele az éjszakai beszélgetésbe. A konyhában gyanútlanul beszélgettek a leányok a csendes éjszakában furcsa zöreijre lettek figyelmesek. Úgy tűnt nekik, hogy valaki a konyha tőszomszédságában levő mosókonyha cementes padján meztelül jöve, valami mozdulást hallatszott, majd valaki elfojt a köhögést. A konyhában levő leányok azt hitték, hogy a ház valamelyik vendége jött ki a mosókonyhába és ezért, amikor az ajtónál kopogásszerű zajt hallottak, gyanútlanul válaszoltak:

— Szabad! ... Erre a felszólításra azonban minden elcsendesedett és senki sem válaszolt. A leányok elfogta a nyugtalanság és a kíváncsiság. A tanulóleány gyertyát gyújtott és kiment az ajtón, hogy utánanézzen a dolognak. A többi leányok is kíváncsiak voltak a kezében gyertyát tartó tanulóleányra.

Alig léptek át a konyha küszöbét, amikor váratlan meglepetés történt. A folyosó egyik szögletéből egy teljesen felismerhetetlen arcú, állig felfegyverkezett alak ugrott elő és amikor meglátta a gyertyával remegve ott álló leányokat, beugrott a szemben levő illemhelyre és magára huzta az ajtót.

A következő pillanatban az egész házban sikoltozás és lármák verte fel a leányok fejvesztetten menekültek és segítségért kiáltottak. Az egyik leány, aki gyertyát tartotta, merészebbnek bizonyult, mert hatalmas lendülettel felrántotta az illemhely ajtaját, amelyből egy kormozott bandita ugrott ki. A rabló rávetette magát a leányra és kiverte kezéből a gyertyát, majd többször arcába sújtott. A leánynak még volt annyi ereje, hogy meneküljön a konyhába és az ajtót mögé zárja. Az éjszakai látogató ekkor dörömbölni kezdett a konyha ajtón, de miután látta, hogy ez nem vezet eredményre, az udvarra a kertbe menekült. Az udvarról felhangzó irtózatos lárma a házbeli kimenekültek. Itt a három háztartási lány remegve magyarázta a rab-

lótámadás részleteit. A megrémült nők kimentek az udvarra, ahol legnagyobb meglepetésükre a kert végén négy alakot vettek észre. A hold fényénél a banditák az ökleiket rázták és úgy fenyegetőztek. Különösen a kormos arcú alak mutatkozott dülhönsnek, akit a leányok rajtakaptak és aki három társa nyilván kémlelő körutra küldött előre. Miután látták, hogy a próbálkozás hiábavaló és észrevették, hogy a lárma a szomszédos házakban és lakásokban is nyugtalan mozgólódást támadt, a banditák a Kádárhegyhátra nyúló kerteken keresztül elmenekültek, majd nyomtalanul eltűntek.

Nemsokára hatalmas tömeg gyűlt össze a rablótámadási kísérlet színhelyén. Az emberek félig öltözött ugráltak ki ágyaikból és fejevesztetten siettek segítségre.

A házbeli a nagy izgalommal is meg-

figyelték, hogy az éjszakai támadók összesen négyen voltak. Kettő közülük álarcot viselt, a másik kettő pedig a felismerhetetlenségig bekormozta az arcát.

Közben értesítették a rendőrséget, a honnan az ügyeletes szolgálatot teljesítő Munteanu detektív szállt ki két rendőr kíséretében a helyszínre. A környékbeli lakok kedélyeinek megnyugtatására az éjszakára ott is hagyták a két rendőrt.

Csütörtökön reggel aztán teljes apparátussal megindult a rendőrségi nyomozás, amely egyelőre semmi eredményre nem vezetett. A környéken a rablótámadási kísérlet miatt rendkívüli izgalom uralkodik. A kis tanulóleány akire a bandita rávetete magát, még mindig beteg.

Több mint félmilliót osztott ki Brassó megye iskola- és templomépítésekre

Predeal is Brassótól kért iskolasegélyt

Brassó, szeptember 15.

Az iskolaszékeken kezdetén a vármegyei prefekturára az iskolasegély iránti kérések egész tömege futott be. A különböző községek iskolaelőjárásai főleg reparációkra kérnek különböző összegeket a vármegyétől. Ezeknek a kéréseknek nagy részét a megyei prefektúra teljesítette is, úgy, hogy

egy héten belül a különböző községek állami iskoláinak félmillió lejnél többet szavazott meg a vármegyei választmány.

A hét során a legnagyobb összeget Holbav község kapta, amelynek 385 ezer lej jutott ki a megyei tanács iskolaeépítés céljaira. Ez egy nemrég alapított község, amelynek lakossága annyira felszaporodott, hogy külön iskolára van szüksége.

Bodza forduló község előjárásának kérésére 45 ezer lej jutott ki az újonnan épített iskola munkálatainak befejezésére. Bodzavám község iskolájának öt ezer lej a községi iskola tanítótermének kibővítésére, hét ezer lej Söndöl községnek különböző javítási munkálatok elvégzésére, valamint az iskolai kut megfu-

rására, nyolcezer lej Apáca községnek ugyancsak a javítási munkálatok befejezésére.

Fundata község harmincezer lej kapott az iskolaeépítési munkálatok befejezésére. Magyaros község tízezer lej, Simon község ötezer lej, Ciurernic község hater ezer lej, Nagy Florica község 8000 lej, Bradet község tízezer lej, Bodzasztás község tízezer lej, Zabraton község ezeret, Ciurernic község további hat ezeret, Kraszna község 20.000 lej, Bărcani község 20.000 lej, Sărmaş község 10.000 lej, Acis község 5000 lej, Dobolló község pedig szintén ötezer lej kapott iskolaeépítési és átalakítási célokra.

Ezek a községek újonnan alakult román települések, amelyeknek lakói jórészt románok.

Ezzel egyidejűleg a vármegyei Állandó választmány a templomi segélyeket is adott. Magyaros község evangélikus parochiája 4000 lej, Vörösmart község evangélikus egyházközsége pedig szintén 4000 lej kapott a templom megjavítására. Ezeket a templomokat tudvalevőleg az

esőzések okozta áradások súlyosan megrongálták.

Magure község előjárásai szintén kéresekkel fordult iskolasegélyért a vármegyéhez. A vármegyei tanács azonban a kérést elutasította azzal, hogy a község előjárásai nem mutatták be, hogy a maga részéről mennyivel járult hozzá az iskola felépítéséhez. Ezért utasította a községi előjárásokat a szükséges okmányok bemutatására, amelynek tudomásul vétele után döntenek. Alsó-Moec község előjárásai kérését nyújtott be, hogy a megye jövő évi költségvetésébe vegyék fel a községben tervezett iskola felépítésének költségeit. A megyei tanács elhatározta, hogy a költségvetésben a megfelelő összeget előirányozza.

Végül pedig elutasították a Prahova-megyéhez tartozó Predeal város tanácsának iskolasegély iránti kérését azzal az indoklással, hogy Brassó megye csak a saját hatáskörébe tartozó községek iskolasegélyezési kéréseit támogatja.

Meghalt Pálmay Andor, a Rimamurányi vezérigazgatója

Budapest, szeptember 15.

Pálmay Andor, a Rimamurányi és Sálgotarjani Községek vezérigazgatója ma Budapesten 64 éves korában ideggyulladásban meghalt.

A vezérigazgató testvér bátyja Pálmay Lajosnak, a volt aradi melléklormány miniszterének. Pálmay Andor temetése Budapesten pénteken délután lesz.

Az Agisz társasvacsorája

Az Általános Gazdasági Szövetkezet háziipari szakosztálya szedán este a Redoute kértelmében társasvacsorát rendezett, amelynek keretében pompás műsorszámok szórakoztatták az egybegyűlteket. Szibó Irma költeményt adott elő, Fejér Manó dr. új magyar nótákat énekelt. Cirbusz István a „Fogoly lenyelt” adta elő. A műsort Pap Jenő, Bereczky Lajos, Rátz Pál és Vermesi Rezső kuartettje zárta le. Az egyes műsorszámok előtt Dániel Antal konferált. A szórakoztató műsorszámok után tombola következett, majd tánc, amely a késői órákig tartott.

Bartesch András halála

Jelentettük, hogy Bartesch Andreas, a városháza volt tisztviselője elhalálozott. A néhai főtisztviselőt tegnapelőtt délután temették el nagy részvét mellett. Itt említjük meg, hogy a Bartesch Andreas haláláról írt jelentésünkben, nyomdahiába következtében, az elhunyt neve tévesen szerepelt és halálának oka gyomorfekély volt és nem rák.

BÉKEFFY LÁSZLÓ

szcenárium a nyomán.

VICTOR EFTIMIU

írta a román szöveget.

EISEMANN MIHÁLY

szerezte a zenét.

Lux-Mozgó

Ma, PÉNTEKEN az első románul beszélő film ERDÉLYI PREMIERJE!

TONI BULANDRA, GH. STORIN, DIDA SOLOMON

a legnagyobb román színészek játsszák a főszerepet

A magyar filmipar diadala!

Az évad legnagyobb slágere!

A KISÉRTETEK VONATA

A film zenei slágere: „Van ebben a nőben valami jó!” című slow-fox sláger!

A nagy eseményre való tekintettel, az összes mérsékeltáru és szabadjegyek érvénytelenek!

Magyar-német feliratok:

Micky-Maus előjáték és hangos hirdető.

Rendes helyárok! A tolongás elkerülése végett, kérjük a jegyekről előre gondoskodni.

ÉJJEL VOLT

és hárman kergették a leányt az utcán.
A leány rohant, futott, kicsit ijedten.
De a három férfi csak a nőt látta, aki
vékony bluzban liheg végig az utcán.

— Majd én szólok neki.
— Hagyd, biztos németül beszél.
Az egyik elérte:
— Fräulein!

A leány most már futni kezdett. Mint
ha valaki kergetné.

— Látod, a kicsike nem tud németül.
Rohan a leány. Nagyon sietős lehet a
doiga. Ez még jobban felbátorítja a hár-
rom férfit. A Vasut-utcában már köz-
refogják.

— Kisasszony!
— Fräulein!
— Domnișoară!

A leány ijedten néz fel rájuk. Szemé-
lén könnyek.

A három férfi meglepődött. Síró nő
az éjjeli utcán. Erre nem gondoltak. Ez
nem kell.

— És a leány megállt. Egy patika előtt.
— Kérem ezt a receptet sürgősen el-
készíteni. Nagyon-nagyon beteg az
édesanyám. . . (sp.)

Felhívás a brassói református egyháztagokhoz

A brassói református egyház presbiteri-
uma tudatja az egyháztagokkal, hogy a
595.675 számú rendelet értelmében az elő-
ző évi adóhátralékokat a pénzügyi hatósá-
gok szedik be, mint esedékes állami
adókat. Eppen ezért, hogy az ezzel járó
nehézségek és félreértések elkerülhetők
legyenek, felhívjuk mindazon egyházta-
gokat, kik 1932. vagy előző évekről egy-
házi és iskolai fenntartó díjjal hátralék-
ban vannak, hogy 1. év október hó 1-ig
tartozásaikat okvetlenül rendezzék az
egyház gazdasági hivatalában (Kálvin-u.
5.), mert ellenkező esetben az esedékes
összegek pénzügyi végrehajtás útján sze-
detnek be. A presbiterium.

Vasárnapi labdarugó mérkőzések

Vasárnap délelőtt:

10 óra: Ivria—Glória.

Vasárnap délután:

1 óra: Brasovia komb.—Olympia komb.

5 óra: K. S. E. (Kézdivásárhely)—B. M.
T. E.

5 óra: Mures (Marosvásárhely)—Braso-
via T. M.

A délelőtti mérkőzésre a rendezőség 15 le-
jes jegyet ad ki, melyek a helyszínen vál-
thatók. A délutáni mérkőzésekre jegyek elő-
vetelben a Tritsch sportáruházban válthatók,
Kolostor-utca 20.

A mérkőzések az Olympia pályán lesznek.

Turisztika

Az „Ivria” sportegyesület turista szak-
osztálya folyó hó 17-én, vasárnap kirán-
dulást rendez a Bucsecsre. (Dobresti vil-
lanyüzem, vízmű, Bolboci, Barangkolos-
tor.) Indulás vasárnap reggel 5 órakor a
Transsylvaniaiútól. Autókötség szemé-
lyenként 100 lej. Vendégeket szívesen lát
az egyesület. — Jelentkezni lehet szomb-
at délig a költségek előzetes lefize-
tése mellett Singer Árpád Kolostor-utca 8.
szám alatti gyógyszerüzében. A tagok
figyelmét e helyen külön hívjuk fel e kü-
lönösen szép és könnyű kirándulásra.

★

Az „Encián” vasárnap, folyó hó 17-én
a Nagykőhavasra kirándulást rendez. In-
dulás a Villa Kertschtől, reggel 6 órakor.
Vezető: Csáky.

HIRDETMEY

Az érdekeltek tudomására hozzuk, hogy
folyó évi szeptember hó 18-án délelőtti 10
órák a brassói főpósta főnöki irodájában,
közös megegyezés alapján történő, írásbeli
ajánlatokkal egybekötött versenytárgyalás
tartatik, a brassói főpósta kintinja számára
szükségelt tárgyak és butorok szállítására:

50 drb. hajlított faszék.
10 drb. politurezott, 4 személyes búkkfa
asztal.

10 drb. fali fafogas, 5 akasztóval.
1 drb. nagy festett búffé-faszekrény, edé-
nyek részére.

1 db. festett faszekrény, asztalneműnek.
1 drb. festetlen búkkfaasztal, konyha ré-
szére, 2 m. hosszú.

4 konyhai fatálca.

1 falióra.

1 konyhai főzőkályha, 3 sütővel és 4 főző-
helyel.

A közös megegyezésen alapuló versenytár-
gyalást a nyilvános számvetésről szóló tör-
vény rendelkezéseinek figyelembevételével
(127. sz. 1931. jan. 4-iki Monitorul Oficial)
fognak megtartani.

Az ajánlattevők zárt és lepecsételt írásbe-
li ajánlatokkal jelentkezzenek.

A főnök.

Astra-Mozgó

Péntektől, szeptember 15-étől fut

Astra-Mozgó

a leghatalmasabb háborús tárgyú film, amely valaha mozivászonra került:

„TANNENBERG“

(A mazuri tavak)

A tannenbergi csata, mely eldöntötte az 1914. évi orosz-német harcokat. Ebben a viadal-
ban résztvevő 244 000 katona, 700 géppuska, 1300 ágyú és fogságba esett 93.000 ember.

Főszereplők: **Hans Stüwe, Käthe Haak, Hertha von Walter, Victor
de Kowa, von Hindenburg és von Ludendorff tábornokok stb.**

A brassói borbélymesterek országos akciója a kontárok és házalók ellen

Molnár Antal elnök kifejti a nagyarányu programot

Brassó, szeptember 15.

A romániai Kisipar különböző ágaza-
tainak, az általános és egyre súlyosabbá
váló gazdasági válság mellett még egy
olyan akadállyal kell megküzdenie, mely
alapjait és egzisztenciáját dőngöti: az
ugynevezett kontárokkal.

A kontárok, akik az összes iparágakat
veszedelmes mértékben ellepték, adót
nem fizetők, a mesterségben félig jártas,
vagy teljesen járatlan zugiparosok, akik
valósággal kivesszik a becsületet és do-
gozni akaró kisiparosok szájából a ke-
nyeret. A kontárok elleni harc az egész
vonalon évek óta folyik, meglehetősen
gyenge eredménnyel. Ebbe az elkesere-
dett harcba most a borbélymesterek is
bekapcsolódtak, hogy a kontárok kiirtá-
sával biztosíthassák kenyérüket.

A mozgalom Brassóból indult ki és az
minden valószínűség szerint rövid időn
belül országos méreteket fog ölteni. A
borbély mesterségnek ugyanis a kontáro-
kon kívül is olyan konkurenciájuk
akadt, amely tarthatatlanná teszi helyze-
tüket.

A szakma megmentése

Az ünnepélyes alakulógyűlés után be-
szelgetést folytattunk Molnár Antal el-
nökkel, aki a következőkben vázolta a
borbélymesterek serezeit:

— A borbélyipart — mondotta Molnár
Antal elnök — rengeteg sérelem sorvaszt-
ja. Egyik súlyos sérelmünk az adónyu-
zás. A második a kontárok áldatlan tény-
kedése, végül pedig a házalás, mely min-
den kereseti lehetőséget megvon a becsü-
letes mesterektől. Elérkeztünk ahhoz,
hogy ma már ebben a szakmában egyál-
talan nincs munkanélküliség. Sőt, mi
több, nem lehet munkást, illetve segédet
találni, mert

a szakma fiataljai szívesebben foglal-
koznak házalással, mintsem beálljanak
a valamelyik mesterhez rendes
munkára.

A legszomorubb pedig, hogy a hatóságok
mindezekig semmit sem tettek a házaló
borbélyok letörésére. Az üzettel és mű-
helyvel rendelkező iparosokkal fizetetik
meg a taksákat, adókat, ugyanakkor pe-
dig elnézik, hogy egyesek szabadon üzik
a mesterséget anélkül, hogy egyetlen lej
adót is fizetnének.

— A kontárok és a házalók elemi har-
cot tulajdonképpen már két évvel ezelőtt
megindítottuk. Két éve harcolunk a ren-
dőrössel, a városkészen és a pénzügyigaz-
gatósággal, hogy könyörtelenül csapjanak
szét a házaló borbélyok között. De
segélykiáltásaink süket fülekre találtak.
Néhány házaló és engedély nélküli bor-
bély ellen feljelentést is tettünk, az eljárás
azonban túlhosszadalmasnak bizonyult. És ha már néhány ellen el is
jártak, nevésekésen alacsony büntetése-
ket róttak ki rájuk. A száz lejelet befizet-
tették és tovább folytatták a házalást.

— De nemcsak a házalók teszik tönkre
az iparágat. A tüzoltók, a katonaság és a
többi állami hivatalok mind saját bor-
bélyműhelyeket állítottak fel. Ezek is el-
vonják a vendégek nagy táborát.

— Most, miután a mozgalomhoz a női
fodrászok is csatlakoztak, célkitűzésünk
országos szindikátusba tömöríteni az ös-
szes borbélymestereket és borbélymunká-
sokat egyaránt, hogy együtt küzdjünk a
kontárok és a házalók ellen. A szindiká-

Míg a többi iparágak képviselőit a szé-
riagyártás tette tönkre, addig a borbély-
nak az önbetartó penge rohamos elterje-
dése adta meg a kegyelemldföföföf. A bor-
bélyok még ezt a csapást is kibírnák, ha
megszűnne a házalás.

Azokról a kontárokról van szó, akik
kis paksamétájakat hónuk alá csapva,
reggeltől-estig járják a magánlakásokat,
elvonva a közönséget az üzlettel és sze-
mélyzettel rendelkező iparosoktól.

A brassói borbélymesterek rájöttek a
házaló-borbélyok tevékenysége mögött
rejlő veszedelemre és ezért elhatározták,
hogy országosan szervezkednek ellene. A
brassói borbélymesterek szeptember 12-
én ülést tartottak az úpartestület székhá-
zában és amilyen nemcsak az úri, de a
nőifodrászok is résztvettek, mert ezek is
veszélyeztetve látják egzisztenciájukat a
házalók tisztességtelen versenye miatt.

A nagyfontosságú gyűlésen a hölgyfo-
drászok kijelentették, hogy testületileg be-
lépnek az úri-fodrászok már meglévő
szervezetébe. Elnökül Molnár Antal bor-
bélymestert, az úri-fodrászok köztisztje-
letben álló elnökét választották meg.

A brassói mozik tiltakoznak az utcai mutatványok engedélyezése ellen

Brassó, szeptember 15.

A város állandó választmánya legutóbbi
ülésén, mint ismeretes, engedélyt adott kü-
lönféle nyilvános akrobata mutatványok
rendezésére. Az egyiket a Leotari akrobata
csoportnak adta meg a város azzal, hogy az
akrobaták a Főtéren a tanácsház és az Al-
bina-bank között mutogathatják magukat, a
másikat pedig Strohschneider kötéltáncos-
nár kapta meg.

A brassói Astra- és Lux-mozgó vezetői ma
felkeresték a helyi hatóságok fejeit és tiltá-
koztak az ellen, hogy a város központjában
ilyen népmutatványokat engedélyezzenek, el-
vonva a közönséget a mozitól. A mozgómu-
lajdonosok tiltakozásuk során rámutattak ar-
ra, hogy a mozik a város legnagyobb adó-
zetői és így nem érdemlik meg, hogy olyan
konkurrenciával sújtsák őket, amelyből az
államnak és a városnak ténylegesen semmi
haszna nincs.

A gyáruti nőszövetség tea-délutánja

A múlt vasárnapra behirdetett tea-délután
közbejött akadályok miatt csak most vasár-
nap, folyó hó 17-én tartható meg a gyáruti
imaházban. A műsort az itteni IKE tagjai
szolgáltatják. Szavalatokkal, ének, zene és
más számokkal Dombria Boriska, Drossa
István, Aranyossy János, Rátz Sándor, Be-
nedek Jenő, Szakács Sándor és mások sze-
repelnek. Belépés díjtalan. Önkéntes adoma-
nyokat köszönettel fogad a Nőszövetség és
az IKE.

Szolgálatos gyógyszerüzarak

Szeptember 16-tól szeptember 30-ig a dél-
éjjeli és vasárnapi szolgálatot Schmidt Ká-
roly Medve-gyógyszerüzára, Str. Muresului
(volt Arvaház-utca) 1. szám alatt és Tóth
György Szt. Mária-gyógyszerüzára, Mihai Vo-
vod-utca 38. szám alatt látják el.

Öngyilkosság

Szerdán délután a Malom-utca 25/d szám
alatt lakó Schreiber József 49 éves magán-
felakasztotta magát. Schreiber József nőre-
vel Preidt Julianna zöldségárú asszonnyal
lakott együtt. A beindított vizsgálat alkalmá-
val a zöldségárú asszony és egy háztartá-
sbeli alkalmazott vallomásából kiderült, hogy
Schreiber József súlyos ideggyógyban szenvedt
és az utóbbi időben nagyon sokat fog-
lalkozott az öngyilkosság gondolatával.

Hibátlan, prima

CREPE DE CHINE

66

LEI

KERTÉSZ TESTVÉREI

UTODÁNÁL, KAPU-UTCA 26 SZ.

7 napon keresztül

LEGUJABB JELENTÉSEK

Calimaneștiben megtartották a minisztertanácsot

Szükszavu jelentés, amely másról beszél

Maniu nagyszabású népgyűlés összehívására készül

Bukarest, szeptember 15.

A calimanești minisztertanácsot megtartották.

A miniszterek vonata reggel 8 órakor jutott be a calimanești állomásra, ahol a prefektus fogadta a magas vendégeket. A tanácskozások d. e. 11 órakor kezdődtek meg és délután 2 óráig tartottak. A hosszú tanácskozási idő ellenére a kiállott hivatalos tájékoztató nagyon rövid és semmitmondó.

Arról van benne szó, hogy a miniszterek a parlament elé kerülő törvényjavaslatokat vitatták meg s ezek között a

tisztviselői szabályrendeletéről szóló javaslatot.

Az Adeverul eléggé gunyosan jegyzi meg, hogy

a kormány mindig ilyen szükséavu nyilatkozatot ad ki, valahányszor a minisztertanácsban valóban súlyos kérdésekről van szó.

Legutóbb is, amikor már a kormány lemondásáról tárgyaltak, a hivatalos jelentés olyasmiket közölt, amikről a tanácskozásokon szó sem volt. Bizonyos, írja a lap, hogy ennek a minisztertanácsnak döntő jelentősége van a kormány további

sorsára.

Annyi már ki is szivárgott, hogy elhatározták a párt öngrehajtó bizottságának sürgős összehívását csak azért, hogy először itt vessék fel a bizalmi kérdést.

A Lupta úgy tudja, hogy a parlament összehívását november 15-re halasztották, mert a kormánynak nem igen lehet reménye arra, hogy a jelenlegi súlyos belpolitikai zavar tisztázza és a helyzetét véglegesen megszüldi.

Lehet, hogy a parlamentet már nem is

"Sigi" Prezervatív megbízható Kapható: gyógyszer-tárban és drogériákban

ez a kormány hívja össze.

Maniuról is irnak a bukaresti lapok. Politikai körökben úgy tudják, hogy a Szovátáról kiküldött bizottság átadta Badacsonyan Maniunak a gyűlés határozatait.

Ezek a határozatok teljesen kielégítették Maniut, aki csütörtökön este már Kolozsváron volt, hogy hűveivel megtárgyalja a további lépéseket.

Úgy hírlik, hogy Maniu nagyszabású népgyűlés összehívására készül.

Ennek a népgyűlésnek azt kell hatalmas erővel dokumentálnia, hogy Erdély mint egy ember áll Maniu oldalán.

Van fordulat a Skoda ügyben is. Seletzky egyik védője bejelentette Condescu tábornoknak, hogy

az iratok közül több fontos okmány eltűnt.

Ezeket az okmányokat még a Seletzky-nél tartott házkutatás alkalmával foglalták le.

Királyi vadászat Görgényben

Bukarest, szeptember 15.

Az udvari marsalli hivatalból eredő értesülések szerint szeptember 25-én Károly király és vadászkiséréte Görgénybe utazik királyi vadászatra.

Lehet, hogy a vadászatot idegenből jött vendégek is részt vesznek.

Szeptember 25-ikére tüzték ki az őszi érettségi vizsgák idejét

Bukarest, szeptember 15.

A közoktatásügyi minisztérium arra való tekintettel, hogy az őszi érettségi vizsgákra nagyon kevesen jelentkeztek,

csak 40 vizsgáztató bizottság összeállítását engedélyezte.

A vizsgák időpontját szeptember 25-re tűzték ki.

A vizsgáztató bizottságok tagjainak névsorát, valamint a vizsgáztatások helyeit később közlik.

Cot légügyi miniszter Strassburgban megszakította moszkvai útját

Páris, szeptember 15.

A B. L. mai számának hírovtában beszámolunk arról, hogy a három repülőgépből álló repülőraj, amellyel Pierre Cot francia légügyi miniszter Oroszországot meglátogatja, Kievből érkezett.

Lapzártakor vett jelentések szerint ez a korábbi értesülés nem felel meg a valóságnak. Ma este Páris azt jelenti, hogy bár a három gép pilótája megszakította útját Moszkvába repülve, az első gép, az a gép is, amelyen Rosse és Codos rekordőrök ültek, már Strassburgnál leállt.

A pilóták azt a jelentést vették, hogy Lengyelország felett vészfelhőkre fordult az idő és ezért megálltak.

Arról, hogy a gépek mikor indulnak tovább, nincs jelentésünk, ugyancsak arról sem kaptunk hírt, hogy a harmadik gép is megérkezett volna Strassburgba.

Averescu is megunt a hallgatást

Bukarest, szeptember 15.

Averescu marsall szombatra összehívatta pártja végrehajtó bizottsági ülését. Lapjelentések szerint az öreg marsall ezen a gyűlésen hatalmas exozót tart a politikai helyzetéről és olyan kijelentéseket tesz, amelyek megdöbbenést keltenek majd a pártokban s még jobban felkavarják az amúgy is zavart belpolitikai helyzetet. Sejteni lehet, hogy Averescu beigért robbantó erejű nyilatkozata a Maniu-kérdéssel lesz összefüggésben.

Aradi Viktort szabadlábba helyezték

Mini publicista akar tovább dolgozni

Jasi, szeptember 15.

A jasi hadbírószék szerdán este hirdetett ítéletet Aradi Viktornak az ügyében. Aradi nevéhez az utóbbi évtizedek egyik legugyobb kémkedési botránya kapcsolódik. Vádlott társait súlyos büntetésekkel sújtották, sőt ő is súlyos büntetést kapott az első tárgyaláson. Később aztán külön választották az ő ügyét és új tárgyalást rendeltek el.

Igy került Aradi Viktor végül a jasi had-

bírószék elé, amely — általános meglepetésre — felmentő ítéletet hozott.

Aradi Viktor csütörtökön reggel már el is hagyta a hadbírószék börtönét. Az újságíróknak kijelentette, hogy az országban marad és tovább folytatja publicisztikai tevékenységét.

Jasiból Bukarestbe utazott, végcélja azonban Badacsony, meri itt akarja kipihenni a nagy kémkedési dráma izalmait.

Elsüllyedt a Dunán egy személyszállító gőzös

A hajó utasok nélkül haladt, a matrózok szerencsésen partrausztak

Braila, szeptember 15.

Csütörtökön reggel fél hét órakor a Cetatea Alba nevű személyszállító gőzhajó, amely Sulinából Braila felé tartott, összeütközött a C. S. D. jelzésű csehszlovák uszályhajóval, amely Pozsonyba irányított gabonával volt megerhelve.

A személyszállító gőzös súlyosan megsérült, míg az uszályhajó csak kisebb sérüléseket szenvedett. Gh. Lupu kapitány mindent elkövetett, hogy hajóját a vízszínen tarthassa, a nagy tömegben beömlő vizet azonban nem lehetett kiszivattyúzni s így a hajót gyorsan a part felé irányították, ahol aztán el is süllyedt. A benyomult víz az első osztályú kabinokig emelkedett. Megállapíthatóan az összeütközés a gőzös

hibájából történt. Később aztán ugyanis le a jelt, hogy merre akarnak kitérni s így az uszályhajónak, bár az ár ellen lassan haladt, nem volt ideje félreállni. A Cetatea Alba hajót 1900-ban építették Németországban. Az állam tulajdona volt és a dunai városok közötti személyforgalom lebonyolítására szolgált. Ezuttal utasok nem voltak rajta s ennek tulajdonítható, hogy a szerencsétlenségnek egyáltalában nincs emberáldozata.

A matrózoknak még idejében sikerült partra menekülniök.

A cseh hajó sérülése annyira jelentéktelen volt, hogy folytathatta útját s már meg is érkezett Brailába, ahol nyomban jelentést tett a történetekről.

Óriási érdeklődés Genfben Kövér Gusztáv ügye iránt

Gömbös magyar miniszterelnök érdekes nyilatkozata

Genf, szeptember 15.

Gömbös Gyula magyar miniszterelnök nyilatkozott az egyik genfi lapnak és közölte, hogy a Népszövetség a legközelebbi napokban már tárgyalja is Kövér Gusztáv kiutasítási ügyét. Elmondotta a magyar miniszterelnök, hogy a tárgyalás azért késelt, mert a panaszra nem érkezett eddig meg a romániai kormány védekező irata. Ez a válasz most megérkezett és így a letárgyalásnak semmi akadálya sincs. A román kormány — mondja Gömbös — azzal védekezik, hogy a békeszerződések megkötése alkalmával Kövér magyar utlevéllel utazott, tehát nem román, hanem magyar állampolgár.

Gömbös Gyula szerint a Kövér-ügy tárgyalása sokkal jobban érdekli a népszövetségi köröket, mint amennyire annak idején az optánsper izgatta a kedélyeket.

Magyar ügyel szemben — így Gömbös — ilyen érdeklődés a Népszövetségnél még nem volt.

Lángokban áll egy magyarországi falu

Miskolc, szeptember 15.

Az Abauj megyében levő Selyeh községben eddig ismeretlen okból tűz ütött ki. A tűz a délelőtti órákban keletkezett és déli egy óráig már hatvan ház lángokban áll.

A primitív községi tűzoltóság tehetetlen a tüzvészszel szemben.

A környékbeli városok tűzoltósága utban van, de már arról szó sem lehet, hogy az égő házakat megmentse. Legfeljebb arról lehet szó, hogy a megkezdő tüzlő a tűz továbbterjedését megakadályozza.

A zsidó katonák ünnepi szabadsága

Bukarest, szeptember 15.

A hadsereg nagyvezérkarának legújabb rendelete a zsidó katonáknak, az őszi ünnepek alkalmából a következő időpontokra terjedő szabadságot engedélyezi:

1. Azok számára, akik nem utaznak hazra: szeptember 20-án este kezdődik a szabadság és 23-án este ér véget. Azonkívül szeptember 29-én este kezdődő és 30-án este végetérő szabadságot is engedélyezett a rendelet.

2. Azok számára, akik hazautaznak, egy nappal hamarabb kezdődik a szabadság, tehát 19-én és 28-án este és a fent kimutatott időpontra érvényes.

3. Azonkívül szabadságot engedélyezett a nagyvezérkar október 4-ére és 7-ére, illetve 11-ére és 14-ére is, de ezekre a napokra a hazautazás nincs engedélyezve.

— Gyomor-, bél- és anyagcserebetegségeknek a természetes „Ferenc József” keserűvíz az emésztőszervek működését hathatósan előmozdítja s így megkönnyíti, hogy a tápláló anyagok a vérbe kerüljenek.

Benes lapjai irredentizmussal vádolják a tótokat

Prága, szeptember 15.

Benesnek mindkét lapja ma a tót kérdéssel foglalkozik. A Cesko Slovo élesen támadja a katolikus tótokat, azaz Hlinka pártját és nyíltan megrágalmazza a pártot, hogy államellenesen járnak el, mert vissza akarják Magyarországhoz csatolni a tót felvidéket.

A lap közleményiségek nyilatkozatait közli, amelyekkel azt bizonyítja, hogy ezek a politikusok nem egy alkalommal és nyíltan a revízió mellett foglaltak állást. A lap szerint Razus, a tót néppárti vezetője is hasonló akciót kezdett és így — írja a lap — közöttük és Hlinka között nincs nagy különbség.

A Lidove Noviny is foglalkozik a tót kérdéssel és megállapítja, hogy a tótok azzal vádolják a cseheket, hogy azok nem engedik be őket a közhivatalokba. Még szlovák területen sem lehet a tót nemzeti-ségű közhivatalnok. A lap visszatartja a tótoknak ezt a vádját és azt a szemrehányást is, hogy a csehek szlovákiai terjeszkedése határt nem ismer.

HIREK

Megmondja-e az orvos a betegnek, hogy mi a baja?

London, szeptember 15.

Angliában, de bizonyára más országokban is általános a panasz, hogy az orvosok milyen titkolódzók, sőt nagy-képűek; nem avatják be a pácienseket a betegségük titkaiba, régi primitív korok varázslóihoz illő hókusz-pókuszokkal fenyegetik a betegeket. Ez az eljárás nem méltó — mondják — a technika századához. Minél jobban tudja az orvos a mesterségét, annál kevésbé kell fontoskodnia és annál könnyebb számára beavatni a beteget. Csak Molière nevetséges doktorai dobálóztak az érthetetlen latin-görög szavakkal, az orvostudomány ma már túl van az efféle szédítéseken és teljesen felesleges felnőtt, értelmes emberekkel úgy bánni, mintha iskolásgyermekek volnának. Egy angol orvosprofesszor, Le Fleming doktor legutóbb megjelent feltűnést keltő cikkében nem látja a kérdést ilyen egyszerűnek. A betegek beavatása technikai nehézségekbe ütközik. Ha a beteg meg tudná érteni az orvos szakszerű felvilágosításait, akkor maga is orvos volna. Másrészt nincs veszedelmesebb, mint a félig tájékozott beteg, aki menthetetlenül a képzelődés áldozata lesz.

— **MILYEN IDŐ LESZ?** A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint helyenként, főleg nyugaton eső várható. A hőmérséklet kissé csökken.

— **BARTFÁN TELEPSZIK LE 1500 NÉMETORSZÁGI ZSIDÓ MENEKÜLT?** A Slovenský Vychod mai száma feltűnést keltő hírt közöl. Eszerint Bartfán megítélték minden előkészülettel 1500 német zsidó befogadására, akik állítólag Bartfa fürdőben fognak letelepedni.

— **LEMONDOTT A PERZSA KORMÁNY.** Teheráni jelentések szerint a perzsa kormány ma lemondott. A lemondás okairól jelentés még nem érkezett.

— **CAPABLANCA EXSAKKVILÁGBAJNOK REKORDTELJESÍTMÉNYE.** Mexikóból jelentik: Capablanka exsakkvilágbajnok szimultánturnét bonyolított le Mexikó államában. Összesen 482 partit játszott. Győzött 452-szer, vesztett 10-szer, míg husz parti remis volt.

— **A SZOVJET ISMÉT BEVEZETI A NYOLCÓRÁS MUNKANAPOT.** Párisi jelentések szerint Moszkvában az a hír van elterjedve, hogy a Szovjet az eddigi hétórás munkanap helyett ismét bevezeti a nyolcórás munkanapot. A hírt a Szovjet még nem erősítette meg, de nem is cáfolta.

— **A SZATMÁRI POSTACSA LÖT TEMESVÁRRA SZÁLLÍTOTTÁK.** Tudósítónk részletes jelentése alapján beszámoltunk arról az érdekes postai pénzesetelváncsalásról, amelyet a szatmári postahivatalnál egy Mazereana Vasile nevezetű felfüggesztett temesvári postafelügyelő követett el. Mazereanát Nagy-károlyban tartóztatták le, aki kihallgatása alkalmával szublimáltál megmérgezte magát. Az öngyilkost azonban az idejében alkalmazott gyomormosás megmentette az életnek. A postacsálót most a szatmári rendőrség Temesvárra kísérte, hogy ott szembesítesék során megállapíthassák, hogy kik voltak azok, akik csalásában közreműködtek.

— **VOGT-WEISZ EDITH zongoraművész** no szeptember 15-én megkezdte a tanítást. Jelentkezés délelőtt 11—1-ig és délután 4—6-ig. (Vár-utca 4. I.)

— **KOLOZSVÁRI HIREK.** Kolozsvárról jelentik: A hadbíróság most foglalkozott több szatmármegyei földműves ügyével, akiket csendőrvérrel vádoltak. Az ügy előzményei tavasszal történtek, amikor a „fekete dohány” után kutató Lazarescu csendőrmestert, Anghel szakaszvezetőt, Toma Juon káplárt és Ionescu határőrt a földművesek vasvilláikkal összeverték. Anghel szakaszvezető megölőzően az egyik földműves 17 éves fiának a lábába lött fegyverével. A verekedő földműveseket nyomban az őrszobába vitték, ahol mindegyiket alapon elátották. A vádlottakat a hadbíróság felmentette. — A kolozsvári állami tisztviselők két hónap óta nem kaptak fizetést. Mint-hogy Kolozsvár lakossága között sok az állami tisztviselő, az állam hanyagsága súlyos nyomot hagy a város gazdasági életén.

Mit szólnak a még mai is németbarát magyar berkekben ahhoz a térképhez, a melyet most sűrűn osztogatnak a szomszédban és amely a nagy német birodalomhoz csatolandó vidékek között nemcsak Hollandia, Svájc, Franciaország, Olaszország, Dánia, Lengyelország egy részét, nemcsak egész Ausztriát, és Csehszlovákia német vidékeit, Pozsonyt, a Szepességet, de még a nyugatmagyarországi megyéket is bekebelezi? Nem gondolják azok a megszádlult koponyák, akik szívesen tennének fel minden magyar értéket az egy német kártyára, hogy nekik nem hasznuk, de csakis káruk lehet olyan partnerrel játszani, aki egyszerűen rájuk szólhat s ilyesfajta térképre mutatva játszma nélkül követeli a partner pénztárcáját, marháját, földjét? Hihetetlen, hogy akadjanak komoly magyarok, akik a pángermanizmus örületével való szövetkezésből ne magyar romlást, de magyar sikert várjanak.

Százmillió belföldi kölcsönből munkaal-kalmakat teremti Ausztria, ha a — Népszövetség megengedi

A Rotschild-ház hatalmas birtokait ajándékozni az osztrák államnak

Bécs, szeptember 15.

A felzaklatott Ausztriában valamennyire lehiggadt a hangulat.

Ezt a pillanatnyilag optimistább atmoszférát Buresch pénzügyminiszter arra használja fel, hogy

100 millió schillinges belföldi kölcsönt

vegyen fel. A miniszternek az a reménye, hogy ebben a hangulatban a kölcsön jegyzéséhez megvannak a lelki feltételek és így az akció fiaskóval nem végződhetik.

A kölcsön nyereseményekkel egybekötött kötvényekből áll és 7.7 százalékos. Ebből a kamatozásból négy százalékot fizet ki az állam kamatok címén, míg 3.7 százalékot a nyeresemények dotálására tart fenn.

A kölcsönnel kapcsolatban ma Buresch von Rost népszövetségi biztos Walter miniszteri tanácsos kíséretében Rómába utazott.

A népszövetségi biztos repülőgépen ment, mert sürgősen el akarja intézni, hogy a Népszövetség előtt Mussolini se emeljen kifogást az ellen, hogy Ausztria ezt a kölcsönt munkaszervezések használja fel. A lausannei jegyzőkönyvi megállapodás szerint ugyanis Ausztriának csak abban az esetben szabad kölcsönt felvenni, ha a kölcsönösszegeket költségvetésének kiegyensúlyozására és külföldi adósságainak fizetésére használja fel. Most a pénzügyminiszter ebből az összegből munkaal-kalmakat akar teremteni és ehhez szükséges van a Népszövetség külön engedélyére.

Kérdéses még, hogy a Népszövetség az engedelmet megadja-e. A Népszövetség nem igen látja meg, ha egy-egy állam végveszélyben van és a turbulencia lefékezésére van

szüksége a kölcsönre. A Népszövetségnél az a fontos, hogy a kamatszolgáltatásoknak az adós állam eleget tegyen, nem pedig az, hogy az államon belül nyugalmat teremtsenek.

Talán most kivételt tesz a Népszövetség és ráeszmél arra, hogy Ausztriában igen súlyos a helyzet, olyan súlyos, hogy e percben fontosabb a belbéli biztosítása, még a hitelezők kamatszolgáltatásánál is.

A ROTSCCHILD-HAZ TIZENNYAGY-ESFÉLEZER HEKTÁROS AJÁNDÉKA

A hangulat megenyhülésére nagyon jellemző az a hír is, amely közli, hogy az egyik Rotschild báró 4500 hektáros gamingi, míg Rotschild Lajos báró 10 ezer hektáros grosshollensteini teljesen felszerelt birtokait minden ellenszolgáltatás nélkül az osztrák államnak ajándékozták.

Buresch pénzügyminiszter az így kapott birtokon telepítési akciót akar lefolytatni és a városok felesleges és nyomorgó lakosságának egy részét ide akarja kitelepíteni.

HOFERT MEGFOSZTOTTÁK ÁLLAMPOLGARSÁGATÓL

Innsbrucki jelentések szerint a börtönéből megszökött Hofer Ferencet, Lützov Ferdinánd nyugalmazott alezredést, Sorator Ervint, Innsbruck volt polgármesterét, egy villamos kalauzt és egy munkást megfosztottak osztrák állampolgárságától. Az állampolgárságtól megfosztó rendelet indokolása szerint ezek az állam ellen működtek és megszöktek az osztrák állam területéről, azért kellett őket állampolgárságuktól megfosztani.

MÓRICKA IMAJA.

Mórickát nyárra egy balatoni gyermekpanzióba küldték el üdülni. Mindjárt az első nap, mikor a gyermekek leültek ebédelni, imádkozni kellett.

A felügyelő észrevette, hogy Móricka ezen csodálkozik és megkérdezte:

— Hát nálatok otthon nem szoktak imádkozni az ebédnél?

— Dehogynem, — mondja Móricka — a papám imádkozik.

— És mit imádkozik a papád?

— Azt mondja: Te jó Isten, ez egy leves?

— **TEMESMEGYEI HIREK.** Tudósítónk jelenti Temesvárról: Turcea Frida 17 éves gyárvárosi leány a Vadászerdőben kőszóda-odattal megmérgezte magát. Állapota súlyos. Tettének oka szerelmi csalódás. — **Kupcso Pál** urelházi köz-ségi bíró egy névtelen levél alapján hetekkel ezelőtt letartóztatták. A bíró rövidesen tisztázta magát és az ügyesség szabadlára is helyezte. **Stoia dr.** gyűlé-szi főszolgabírónak azonban kapóra jött ez a letartóztatás: sietett felfüggeszteni a magyar bíró, nem törődve azzal, hogy az ügyesség már elejtette a névtelen levél alapján koholt vádat. Most aztán nagy küldöttség kereste fel az aurelházi magyarokból. **Jonescu Gyula** alprefektust, akít arra kért a község lakosságának nevében, hogy az ártatlanul meghurcolt bíró helyébe vissza állásába. **Jonescu** ígéretet tett a kérés teljesítésére.

— **CIGÁNYELET KOLozSVARON.** Kolozsvárról jelentik: Szerdán 30 székérből álló cigánykaraván telepedett le a kolozsvári Széna-téren. A délután csendben telt el, este azonban a székértábor lakói ismeretlen okból összeverekedtek. A verekedő cigányok vad ordítással csaptak és a zűrzavarban egy gyermeket is agyonütöttek. A város végén lejátszódó

verekedésről csakhamar a rendőrség is tudomást szerzett, amely azonnal a helyszínen termelt. A hatóság megjelenése még nagyobb pánikot keltett. Sokan futásnak eredtek, mire a rendőrök riasztó lövéseket küldtek a menekülőkhöz. A rendőrök végül elfogták Lazar Traian és Sava Petru rézművest, akiket a harmadik kerületi kapitányságra kísérték. A kihallgatás folyik.

— **Katonaság nyomozza Angliában a titokzatos erdőgyújtásokat.** Londonból jelentik: Délangliában még mindig sorozatosan pusztítanak az erdőtüzek s nem mulik el nap, hogy ne jelentenének 10—12 új erdőtüzet. Az illetékes tényezők meg vannak győződve arról, hogy bűnös gyújtogatás okozza ezeket a tüzeket s miután már több ezer hektár erdő esett martalékaul a lángoknak, most valóságos katonai hadjáratot próbálnak szervezni az erdőtüzek megállítására.

— **TÖRLESZT A KORMÁNY...** Ne tessék hanyatagódní. Nem a szegény nyugdíjasokkal, nem a robotoló tisztviselőkkel, nem a pénzükre régóta váró vállalkozókkal, nem a nyomorgó hadirokkantakkal szemben teljesíti fizetési kötelezettségét a kormány. Nem. A politikai szolgálatok judásbérét igyekszik részletekben letörleszteni. Ugy hírlík, hogy a rádiódíjak beszédését kerületenként magánosoknak adták ki behajtás végett. Ez a megbízás az illetőkre nézve busás jövedelmet jelent. Más kérdés, hogy a rádióbérlőkre nézve jelent-e újabb megterhelést. A fő, hogy a kiválasztottak megkapják azt, amire ok, vagy kedves hozzátartozóik közül valaki, reá szolgáltak a kormánynak tett kérésértékű szolgálataikkal. Bukarestben nyíltan beszélnek arról, hogy a pénzbeszedéssel kizárólag olyanokat, vagy olyanok hozzátartozóit bízták és bíznák meg, akik például a legutóbbi választásoknál, vagy más alkalmakkor, a kormány érdekeit szolgálták, akár úgy, hogy valamelyik ellenzéki pártnál bomlasztást kíséreltek meg, akár úgy, hogy tényleges kortesszolgálatot teljesítettek. Szóval: fizetik a politikai talpnyalókat és renegátokat, de, hogy a fizetésnek ez a módja javára lesz-e az országnak, az más kérdés. Ezzel nem is szoktak törődni.

— **AZ ERDÉLYI HELIKON AUGUSZTUS—SZEPTEMBERI SZAMA** közli **Dsida Jenő** nek, a mind nagyobb visszhangot keltő fiatal erdélyi költőnek nagyszabású versciklusát: „Miért borultak le az angyalok Viola előtt”. Kiss Jenő és I. Szemlér Ferenc verseit. Két nagyszabású novellát találunk a folyóirat főrésében: az egyik **Kemény János** „Havasi történet” című novellája, a másik **Szencei László** novellája, a „Kettős kereszt”. A folyóirat első cikként közli **Molter Károly** „A német szellem beháboruja” című esszéjét, amely az utolsó évek német irodalmát át a mai németiség lelki képét rajzolja meg. **Halász Gábor** „A három Babits-arc” című cikkében az új Babits-kötettel kapcsolatban ad érdekes képet a költőről. **Kovács László** „Erdély magyar irodalmi élete” címmel tűz kritikai megjegyzéseket az erdélyi irodalomról szóló könyvhöz. A **Könyvek és Írók** és **Irodalmi Krónika** című részben kisebb-nagyobb cikkeket írtak: **Reményi József**, **Tolna Gábor**, **Isf. Grandpierre Emil**, **Kovács József**, **Kiss Jenő** és **I. Szemlér Ferenc**. A folyóirat műmelléklete és két szövegközi rajza **Gy. Szabó Béla** grafikai művei után készült. Az Erdélyi Helikon előfizetési ára egy évre: 600 lej, 25 pengő, 120 kc. Az Erdélyi Szépírók Céh pártolótagjainak és előfizetőinek: 500 lej, 20 pengő, 100 kc. Szerkesztőség és kiadó hivatal: Cluj—Kolozsvár, P. Mihai Viteazu (v. Széchenyi-tér) 40. II.

★ **Med. Univ. Dr. Herskovits Erzs** St. I. I. C. Bratianu (Kórház-utca) 2, rendel 10—1, 3—6-ig. Quarz. Diathermia. Kozmetikai kezelések.

— **PIERRE COT KIEVBE ÉRKEZETT.** Párisi jelentések szerint az a három gépből álló francia légiflotta, amely barátsági látogatást tesz Moszkvába és amelynek egyik gépén maga Pierre Cot miniszter is helyet foglalt, ma reggel Lembergbe elindult és szómán megérkezett Kievbé. A gépek a kievi repülőtéren leszállottak, ahonnan is rövid pihenő után tovább indulnak.

Két tonna hasis

Sztambul, szeptember 15.

A Sztambulhoz közeli Gömlek városban a rendőrség két tonna hasisra bukkant, amit elkobzott. A hatóság felkutatja azt a gyárat, ahol a veszedelmes kábítószert készítik és a tulajdonost letartóztatta.

Manoileseu megalakítja a romániai fasiszta-pártot

Bukarest, szeptember 15

Forju tanár jassi nyilatkozatában meg-
rosította azokat a híreket, amelyek sze-
int a romániai jobboldali politikai ala-
matok között tárgyalások voltak az
egyes jobboldali front létrehozása
reklében. Ezek a tárgyalások nem já-
nak eredménnyel, Manoileseu azonban,
kit a jobboldali front vezérének em-
gettek, a sikertelen tárgyalások hatása
 alatt elhatározta, hogy megalakítja a ro-
mániai fasiszta pártot.

Bukarest politikai körében úgy tudják,
hogy Manoileseu a pártalakítás érdeké-
ben helyre állította kapcsolatait a királyi
udvarral is. Olyan hírek is vannak, hogy
meghívást kapott a szeptember 25-i szina-
i ünnepségekre. Manoileseu a vas-
árnap délután és a csütörtökön folytatott si-
kertelen tárgyalásai után az első terve
 az volt, hogy igyekszik létrehozni — ta-
nán magyar mintára — a nemzeti egység
pártját. Utóbb azonban megváltoztatta
a tervét s inkább az orosz példa után
adult: megalakítja a román fasiszta pár-
tot.

Az utóbbi napokban Manoileseu újra
felvette a tárgyalásokat a vaspárda ve-
zeivel, akik sűrűn fordulnak meg mos-
tanában a lakásban. A pártvezetés vezér-
i főnöke egyébként Enrie Otetelesanu
ki különösen a pártönkivüli embereket
örménykezi. Otetelesanu szerint az új
párt alapszabályai már elkészültek. Ez-
et, valamint a párt felhívásait rövidesen
nyomdába adják s aztán hivatalosan is
jelentik a romániai fasiszta párt meg-
alakulását.

Az osztrák nácik névtelen levelekkel telemlítik meg Dollfuss híveit

Klagenfurt, szeptember 15

A karintiai társadalmi élet jelesei az
utóbbi időben tömegesen kapják a fenye-
gető leveleket. Ezeket a leveleket az aus-
triai horogkeresztesek írják és azzal fe-
nyegetik ebben a címzeteket, hogy nem-
akára halállal fognak lakolni azon ma-
tartásukért, hogy Dollfuss politikáját
ámogatják és nem a horogkeresztesekét.
Az ausztriai nemzetiszocialista pártnak
a kezében van azon egyének névsora, a
kik a párt ellenségei és abban a pillanat-
ban, amelyben a párt kormányra jut —
már pedig ez a legközelebbi időben —
meg fog történni szerintük — a legkönyör-
lemben módon végeznek majd a tisztán
tűntetett emberekkel. Az erőszakos és
nácik féktelen gyűlölködésére jellemző
levelek óriási izgalomba hozták az egész
tartományt.

Különös gyermektartási pör Aradon

Arad, szeptember 15.

Érdekes gyermektartási pör tárgyalta ma
az aradi bíróság. Egy munkáslány indította
a keresetet egy aradi rezontó ellen. Kereset-
ben elmondja a leányanya, hogy a rezontó
hosszabb ideig udvarolt neki és a viszonyok
következményei lettek. A leány néhány hó-
appal ezelőtt ikreknek adott életet, de az
apa nem akarta a gyermekeket vállalni és
nem akarta a leányt anyagilag támogatni.
A tárgyaláson a rezontó azt vallja, hogy
nem folytatott viszonyt a leánnyal, amivel
szemben a felperes tanúkkal igazolja, hogy
a rézműves hónapokon át járt hozzá és arra
s vannak tanúi, hogy ez alatt az idő alatt
senkivel sem barátkozott.

A legérdekesebb a dologban, hogy a leány
a per során orvosi bizonyítványt produkált,
amely arról tanuskodik, hogy az anya a más-
állapot negyedik hónapjában még fizikailag
erőtlen volt.

A tanúkihallgatások lefolytatása után a
bíróság szombatra halasztotta az érdekes és
rendkívüli gyermektartási perben hozandó
határozat kiadását.

Szerencsés számok

80 ezer lejt nyert: 61617
60 ezer lejt nyert: 45400
50 ezer lejt nyert: 54824
25 ezer lejt nyert: 15753
15 ezer lejt nyert: 66702 62785 21270
99362 71401
12 ezer lejt nyert: 3014 68234 70148
5335 24347 43350 50285 20824 46118
10 ezer lejt nyert: 11722 38959 36699
4041 1249 41480 21616 51447

A jobboldali diákság heves tüntetéssel fogadta a Moszkvából visszaérkezett Herriot-t

A miniszterelnök meg sem állt Párisban, hanem Lyonba utazott

Páris, szeptember 15

Herriot szerdán délután érkezett meg
Párisba.

A pályaudvaron Chautemps helyettes
külgyminiszter várta és fogadta a kor-
mány nevében, amivel Herriot moszkvai
útjának a francia kormány hivatalos szí-
nezetet adott. Az üdvözlő beszéd elhang-
zása után

a pályaudvar előtt felsorakozott jobbol-
dali ifjuság olyan hevesen tüntetett
Herriot ellen és olyan fenyegető maga-
tartást tanusított, hogy a volt minisz-
terelnök jobbnak látta gyorsan gépkö-
csiba szállani és áthajtani egy másik
pályaudvarra,
ahol a Lyonba induló vonatra szállt és
ugy utazott el Párisból, hogy senkivel nem
beszélt

VIZBEFULTT MUNKATÁRSUNK JELENTI:

ITT MINDEN A RENDES MEDERBEN FOLYIK....!

Beszélgetés néhány jókedvű holttesttel — Üdítő tapasztalatok a folyó mélyén — „Idővel a fentiek is idejönnek!” — jósolja valaki

Folyó mélye, szeptember 14.

Altalában úgy rebesgetik, hogy az öngyí-
kosságnak előfeltétele és elengedhetetlen ke-
léke a gyávaság. Nem tudom, kinek az agyá-
ban fogamzott meg ez az elhamarkodott meg-
állapítás, de biztos vagyok benne, hogy egy-
szer sem ölte meg magát az illető. Iróasztal
mellett fontoskodó szobatudósának támadha-
tolt ilyen gondolata, mert haláltekára soha-
sem illesztett hűvös revolvercsövet... Pró-
bálnák csak meg, füstbe menne rögtön a ba-
dar elmélet. Gyávaság?? Nevelésügyi Kérdé-
zenek meg engem, aki már átéltem a halált.
Hiszem és vallom, hogy bátorság nélkül min-
den öngyilkossági kísérlet zátonyra fut. Igen,
minden nagyképeség nélkül állíthatom, hogy
bátor voltam, amikor rövid töprengés után
felkapaszkodtam egy hid legfelső travercé-
re és karjaimat kitárva, nyitott szemekkel a
mélységbe zuhantam. Bátor voltam akkor is,
amikor a fuldoklással küzdve, egymásba
mélyesztettem a hideg víztől kékülni kezdő
ajkaimat, nehogy segítségért óbégassak. Ami-

kor fejem fölött láttam összecsapódni a víz
szürke tükrét és mind mélyebbre süllyedtem
az egyre langyosodó folyóban, már nem vot-
tam bátor, hanem boldog... Fent a földön,
sohasem reméltem, hogy megérhelem a halált,
amely — ne vegyék banalitásnak — legszebb
emlék az életemben.

Minthogy azonban oszladozó öntudatom-
ban sem tudtam mi voltamot megtagadni, ta-
pasztalataimat riportba foglaltam. A kéziratot
palackba zárva, a víz színére bocsátottam.
Amennyiben valamelyik peches halász kifog-
ja pisztráng helyett, szíveskedjék a szerkesz-
tőségbe juttatni, hogy nyomdafestéket lát-
hasson...

Megjegyzem, hogy alámerülés közben fü-
leimen keresztül víz hatolt a fejembe, de hát
hányan vannak olyanok a földön, akik ilyen
körülmények mellett is irnak... Nem akarok
senkit sem dezavualni, bár mint halottnak,
tagadhatatlanul vannak efajta privilégium-
aim...

Idegnevezető kínálkozik

Nem hiszem, hogy Herriot-t fényesebb kül-
sőségek mellett fogadták Oroszországban,
mint engem az öngyilkosok, a folyó kavicsos
medrében. Öreg vasutas imbolygott palahol
a vízben. Puffadt kezében csapzott jelző-
zászlót lengetett, amikor földet értem.

Bemutakoztunk egymásnak.

— Böszörményi András vagyok — mon-
ta, miközben fogatlan szájából, mint valami
szódásüvegéből, apró bugyborékok törtek elő.
— Örvendek! — ráztam meg a kezét, amely
riasztóan könnyű volt. — Hogy van?
— Most már jól — felelte — holnap lesz
egy éve, hogy itt vagyok. Kipihentem ma-
gamat. Úgy ringat ez, — simogatta meg a vi-
zet — mint valami fátyos hálókupé. Csak
az a baj, hogy füstölni nem lehet!

Bizonyoságképpen előkötötte lajbijából a
pipáját, amelynek üregében nedves kapado-
hány szomorkodott.

— Aztán, hogy került ide Böszörményi bá-
csi?

A nő mindenhol nő marad...

Néhány méterrel arrább fiatal lány heve-
részt az iszapban és görcsösen zokogott.
Böszörményi bácsira néztem. Meglepett, hogy
itt bánta lehet valakinek.

— Bolond szegény — suttogta az öreg va-
sutas — beleszeretett egy fiatalemberbe, aki
csak néhány hete érkezett, az meg fűtől
rá... Azért sir, mert nem lehet öngyilkos
miatta. Persze, mindenért a vizet okolja, mert
itt nem marad meg a festék az ajkon. Azt
hiszi, hogy úgy nagyobb sikere volna!

Muszáj volt nevetnem.

A szőke lány felugrott és megrázta felém
gömbölyű ökleit.

— Mit röhög? — toporzékol. — Dögöljön
meg!

— Nem tehetem — válaszoltam udvariasan
— tudja jól, hogy ezen már mindnyájan tu-
estünk.

— Akkor támadjon fel — kiáltotta — tá-
madjon fel, tudja!

Megfogtam az öreg vasutas kezét és siet-
ve eliszkoltam. Amiért az ember nevet, azért
még nem kell ilyen förtelmesen átkozódnia:
„Támadjon fel!” Ju, de csunya!

ITT MEG TUDNAK SZIVBÓL
MULATNI!

— Rémes fehérnép — szégyenkezett Böször-
ményi bácsi — pedig olyan jóra való embe-

rek vannak ide lent. Itt mindenki csendes. En-
ni nem kell, inni van mit. Nem értem, mi
jött rá?

— Fiatal! — fogtam pártját.

— Igen, hagyta helyben az öreg — ilyennek
nem is volna szabad a vízbe ugrani. Nem
elég érett még hozzá. Megjegyzem, hogy
nincs is sok itt belőlük. Inkább magamfajta,
régebb emberek vannak erősebb. Elbocsátott
felekezeti tanító, meg lepitett tisztviselő.
A fiatal nők inkább mérget isznak, vagy le-
vetik magukat a negyedik emeletről! Nem
tudom, hogy került ez éppen ide?

Csendesen botorkáltunk a folyó hepehupás
medrében. Hirtelen egy horogra lettem fi-
gyelmessé, amely hosszú zsinór végén, éppen
az orrunk előtt himbálódzott.

— Várjon csak — szólt nevetve Böször-
ményi bácsi — megréztálom a pasast.

Azzal lehajolt, lehúzta a cipőjét és a ho-
rogra akasztotta.

— Jó vicc, mi? — pukkadozott a nevetés-
től — képzeld csak azt a meglepetést, ami-
kor a pasas kihúzza... Megjegyzem, hogy
nem én jöttem rá... Ahány lyukas bocskort

halásznak ki, azokat mind az öngyilkosok
akasztják a horogra. Csuda pofák vagyunk!

HA MINDNYAJAN ELKEZDE-
NÉNK SIRNI...

Nyiszlett, ferencjóska figura közeledett fe-
lénk. Molett asszony követte, néhány hetes
csecsemővel a karján.

— A tanítóé! — bökött oldalba az öreg
vasutas.

— Keszeg Balázs, népoktató — mutatkozott
be a jövevény. — Ez itt a nőm öngyávasága.
Uraságod, ugyebár, nemrég érkezett?

— Valóban!

— Látom, — folytatta — még alig puffa-
dozik. Nézzé csak a kisfiamat. Látott-e már
felekezeti tanítónál ilyen pufók gyermeket?
Szegényke, sosem hizott volna meg így oda-
fent. A folyónak köszönhetjük — szólt és ő
is megsimogatta a vizet, mint Böszörményi
bácsi.

Azon vettem észre magamat, hogy én is
valahogy olyan mozdulatokat teszek.

— Óh, — nyugtatott meg a tanító — ha-
mar megszokja nálunk!

— De kérem, — meglehetősen — én...
én igazán olyan boldog vagyok, hogy na...!
Eszrevettem, hogy ellágyulok. Hirtelen mel-
lém lépett és alyskodó mozdulattal a vál-
lamra tette a kezét.

— Ne sirjon a vízbe — szólt csendesen —
ha mindnyájan elkezdennék sirni a vizek mé-
lyén, minden folyó kiöntene...

— Talán jobb is volna — jegyeztem meg
— özönvíz seprné végig a földet. Ujabb,
jobb emberiség támadhatna rajta.

— Hagyja — legyintett a tanító — nem
mindegy magának. Idővel a fentiek is ide-
jönnek!!

Ne várjanak vissza. Olyan jól érzem itt
magamat.

A víz úgy ringat, — hogy is mondta Bö-
szörményi bácsi — mint valami fátyos há-
lókupé.

Hálókupé, hálókupé...!

Tíz méternyire a zavaros világtól, ajkaim-
ra merevedett, kékült, békült mosollyal rin-
gatózom.

Dehogy is megyek vissza.

Rájöttem, hogy aki bent van a vízben,
kint van a vízből!

NEMES FERENC

KÖZGAZDASÁG

Kontármunka állami támogatással

Csikszereda, szeptember 15.

Az ország kisiparossága kétségbeeset-
ten jajgat a napi kenyért, melynek
megszervezését lehetetlenné tette a meg-
döbbszent méreteket öltő politika és külö-
nösen az, hogy az egyes közintézmények
teljesen mellőzik a szabályszerű ipari-
gatóval rendelkező iparosokat és a
kínálkozó munkát saját „rezsiben” kon-
tárokkal végeztetik el.

A csikszeredai és gyergyószentmiklósi
szobafestők és mázólok körében nagy el-
keseredést idézett elő az államvasutak el-
járása. Régebben ugyanis az volt a hely-
zet, hogy az állomásépületek kifestését és
a hidak mázólását árlejtés útján szabályszer-
ű iparengedéllyel rendelkező kisipa-
rosoknak adták ki. A munkán, ha nem is
sokat, de kerestek a vállalkozó iparosok.

Ebben az évben aztán gondolt egyet a
C.F.R. és a régi szokás helyett saját rezsi-
ben végezteti a szükséges festési és mázó-
lási munkálatokat. Fel fogadta napzá-
mba mindazon embereket, akik az esetet
valamennyire tudják forgatni és munká-
ba állította őket. Sorra festeti velük az
állomásépületeket és lemázoltatja a hi-
dakait.

Közben a szabályszerű iparengedély-
lyel és horribilis adótételekkel ren-
delkező szobafestő és mázólo-mes-
terek nagybőgőnek nézhetik az eget
unalomukban, mert munkájuk nincs,
vagy ha akadna sürgős elvégezni va-
lójuk, nem kapnak segédmunkaerőt,
mert a vasut alkalmazta még azokat
a napszamosokat is, akik náluk dol-
goztak.

Ilyen körülmények között nem lehet
csodálkozni azon, hogy Erdélyben a kis-
ipar végőráit éli. Elképzelhetetlen az,
hogy hatalmas jövedelmi adóval sújt-
sának embereket, akiketől aztán pont az
olyan közintézmények is, mint a vasut,
megvonják a munkalehetőséget.

Az úgy annál elszomorítóbb, mert min-
den szakma terén ugyanez a helyzet.
Nem lehet tehát csodálkozni azon, hogy
a kisiparosság minden adandó alkalmat
megragad a hatalmas méreteket öltő kon-
táripár letörése érdekében. Igéretet bő-
ven kap, de ezzel szemben a tények az el-
lenkezőt igazolják. Hogy lehet letörni a
kontárságot akkor, amikor azt állami in-
tézmények segítik elő.

SPORT

A Bocskai—Ujpest kombinált 3:2 arányban legyőzte a bukaresti vasutascsapatot

Bukarest, szeptember 15.

Szerdán este háromnegyed 10 órakor bírási érdeklődés mellett kezdtek meg a fővárosban az első labdarugómérkőzés villanyfény melletti lejátszását. A közönség végetérhetetlen sorokban özönlött a pályára és rengetegen kívül rekedtek. — Csakis a pálya kicsiny befogadóképessége tulajdonítható, hogy a közönség mintegy hatezer főre rugott. A villanyvilágítás kifogástalan volt. A vendégcsapa-

tot a nagy tolongás közben alig tudták becsúszni a pályára.

Az első „pillanymecset” a Bocskai és Ujpest legjobbjából összeállított csapat játszotta a bukaresti CFR ellen. A magyar csapat összeállítása: Alberti, Kővágyó, Palotás, Gyulay, Kiss, Markos, Vince, Jávor, Jakube, Eöry és Déry.

A magyar csapat már az első percekben szép támadásokat vezet le. A hetedik percben gyors roham a CFR kapu ellen,

az utóbbi védhetetlenül belövi a labdát. Ujrakezdés után továbbra is erős fölényben marad a vendégcsapat.

A kombinált halvesora valóssággal uralkodik a pályán.

Különösen Palotás magaslik ki a mezőnyből. A játék ugyyszólván állandóan a CFR térfelén folyik s csak egy-egy szabadrúgás viszi át a labdát a kombinált térfelére. Nagyon jónak mutatkozik a kombinált csatársora is. Déry többször lefut, de beadásait nem tudják értékesíteni a belső csatárok. Már vége felé jár a félidő, mikor Chiroiu kézzel érinti a labdát. A bíró tizenegyet ítél a CFR ellen, amelyet Jakube (Jávor) góllá értékesít. Félidő: 2:0 a kombinált javára.

A második félidőben erősen megváltozik a játék képe. A CFR megemberi magát és sokkal szebben és eredményesebben is játszik, mint az első félidőben. Különösen jó Attila, aki már a második percben belövi a CFR első gólját. A vasutascsapat továbbra is erős támadásokat

Jakube—Vince—Markos a labda útja vezet. A csatársorba mintha új életet öntöttek volna. A vendégcsapat ellentámadásokkal válaszol, Déry kétszer egymás után veszélyesen lefut a balszélen, második lefutásából gyönyörűen ívelt labdát ad be pontosan Vince elé, aki villámgyorsan hálóbba fejeli a bőrt.

A játék most változatos képet mutat, mindkét csatársor szép támadásokat vezet le, míg a negyvenedik percben Boros, a CFR jobbszélsője megszökik, szépen bead, kapu előtt kavargós támad, Barbu lök a labda a megzavarodott Alberti karjáról hálóbba pattan.

A vendégcsapat játéka nagyon tetszett a bukaresti közönségnek, többször megtapsolták. A csatársorból különösen Markos és Jávor remekeltek. A mutatott játék alapján nagyobb gólarányu győzelmet is arathattak volna. A bukaresti csapat a második félidőben nagy igyekezettel játszott.

Rövid sporthírek

Dinabba jöttek az esti futballmérkőzések villanyfény mellett. Tegnap és tegnapelőtt Bukarestben volt 2 ilyen játék. Záróként tegnap szintén villanyfény mellett játszott egy budapesti kombinált csapat. Csak aztán egy unalmas játék alatt el ne aludjon a közönség!

Az Ambroziana megóvja az elvesztett kézipeurópai kupameccset. Az óvás alapja — nem nehéz eltalálni — a bíró.

A magyar amatőrök Kattovicban is megnyerték meccsüket Szilézia ellen 3:1 arányban.

Amerika teniszbajnoka az angol Perry lett, aki a döntőben az ausztrál Crawford-ot győzte le 6:3, 11:13, 4:6, 6:0, 6:1 arányban. Nehéz küzdelem lehetett. Az amerikaiak nem jutottak a döntőbe.

A Vénus benyújtott óvását (Crisana—Venus-mecset) elutasították. Sőt a botrányt okozó Vénust 3000 lej pénzbírsággal sújtották és pályáját 15 napra bezárták. Ugy látszik, mégis csak rend lesz a Vénus-pályán. (A Brasovia is megjárta ottan tavasszal.)

A N. A. C. turavezetője rövid, de velős beszámolót tartott a club vezetőinek. Nyolcvan-hétezer lejt tett le a club asztalára.

Szerkesztői üzenetek

— Az állomás. Amíg megígérttem stb. Az Ön verseivel érdemesebb behatódni foglalkozni. Nem tehetjük len irások, de van még bennük valami kimondhatatlan darabosság. Így írásban és különösen ennyire röviden nem tudjuk megmagyarázni, hol a hiba. Olvassa el tagoltan a verseit, rá kell jönnie. A „Vigyázz, mert jövök” című a legsikerültebb, de annak tendenciája félreérthető. Szívesen olvasunk máskor is verseit. Öntől és hiszünk, hogy találunk bennük közlésre alkalmasat is. — B. B. Székely udvarhely. Szerkesztői üzenet néhány nappal ezelőtt ment. Azokból válogattunk. A „Ki tudja...” utánérzés, vagy legjobb esetben másodérzés. — B. R. Nagyóvár. A hat közül a hatodik. Csak is a hatodik. Sorát ejtjük. — Arany. Köszönjük az értékes adatokat. Megfelelően átdolgozva, írunk a kérdésről.

A. B. C. TEXTIL
A. B. C. TEXTIL
A. B. C. TEXTIL
A. B. C. TEXTIL
A. B. C. TEXTIL
A. B. C. TEXTIL
A. B. C. TEXTIL
A. B. C. TEXTIL
A. B. C. TEXTIL
A. B. C. TEXTIL
A. B. C. TEXTIL
A. B. C. TEXTIL
A. B. C. TEXTIL
A. B. C. TEXTIL
A. B. C. TEXTIL

Tölgyfaparketta

Készen lefektetve: I-a Lei 165 m²-ként
II-a " 130
III-a " 100 " "

Megrendelhető közvetlenül
PETER GROSS, Parkettgyár Rt.-nél
Feketehalom. - Telefon 15 sz.

GAZDASÁGI TANÁCSADÓ!

Baromfitenyésztés

második lényegesen átdolgozott kiadás
Dr. Bernátsky Jenőnél
250 oldalas, számtalan ábrával ellátott könyv
ára 120.- Lei.

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában
Brassó, Kapu-utca 56—58. az udvarban.

Az 1933. évi könyvnap szenzációja

Alábbiakban felsoroljuk azon könyveket, melyek a könyvnap alkalmából propaganda, szenzációs olcsó árban kaphatók:

Ady összes költeményei, egész vászonkötésben 300
Babits Mihály összes költeményei, egész vászonkötésben 120
Gólya kalifa regény, egész vászonkötésben 97
Petőfi Sándor összes költeményei, II. kiadás, egész vászonkötésben 120
Kuncz Aladár, A Fekete kolostor, egész vászonkötésben 90
Földi Mihály, Névtelen katona, egész vászonkötésben 90
Tilaky Lajos, Halálos tavasz, egész vászonkötésben 97

Mikszáth Kálmán, A Noszty fiú esete Tóth Marival, kötet 1
Kemény Zsigmond, Zord idő, füzve
Vándor Iván, Andrea arcát a nap felé fordítja

Katona, Bánk bán
Vörösmarty, Csongor és Tünde
Madách, Az ember tragédiája, 200 oldal, egyben füzve ára 42 lej.

Tamási Aron, Abel a rengetegben, egész vászonkötésben
Kosztolányi Dezső, Esti Kornél új regénye, egész vászonkötésben

Brassói Lapok Könyvosztálya

BRASSO, KAPU-UTCA 56—58 (udvarban)

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lei, vastag betűből 8 lei. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állatkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25%o engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Kötőgépet, nyolcast, vas, kifogástalan állapotban vennék. Ajánlatokat dr. Gálné, Oradea, Str. Oituz No. 2. kéri. 12902

Állást nyer

Perfekt FODRASZÓI, vas-, vizondolást és borbélysegédet keresek. Jakab fodrász, Rózsater, Brassó. 12871

KIFUTÓFIUT keresünk, lehetőleg 3 nyelv tudással. Európa Menetjegyiroda. 12899

Állást keres

Intelligentes, junges Fräulein — fremd in Braşov — sucht passenden Anschluss. Offerte unter „Fremd“ in die Verwaltung dieses Blattes. 12896

Lakás

Gyermektelen házaspár egészséges szoba, konyha lakást keres. Cimeket „Lakás” jellegére a kiadóba. 12883

Keresek két iskolásfiút különbejárati szobába, teljes ellátással szeptember 15-re. Brassó, Regina Maria 27., I. emelet. 12895

Kapu-utcában fél üzletteliség azonnal kiadó. Csakis névvel ellátott ajánlatokat „Forgalom” jellege alatt a kiadóba kérek. 12897

BOLONYABAN, a belvárosi tőszomszédságában KERTRENYILÓ két szobás modern lakás kiadó október hó elsejétől. A lakás megtekinthető Mester-utca 7. szám alatt délelőtt 10—1 óráig. 12900

Modern 3 szoba, konyha, fürdőszoba, előszoba, október elsejére kiadó. Brassó, Vasutca 53. 12893

Könyvek

FIAIALOK tanácsadója. Szerelmi levelező, kiegészítve a társaság illemszabályaival. Bélyegnyelv. virágnyelv. stb. Ára színes borítóval 30 lej.

BIRI NÉNI szakácskönyve egyetlen háztartásban sem nélkülözhető. Ára kötve 100 LEJ. Megrendelhető a Brassói Lapok Könyvosztályától.

ADY összes versei, olcsó propaganda kiadásban, 572 oldal, 1044 vers, egész vászonkötésben, ára csak 300 lej. Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 56—58. (az udvarban).

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a forrón szeretett anyja, nagyanya és rokon

özv. Farkas Samuné

életének 68-ik évében, hosszas szenvedés után, f. hó 13-án jobblétre szenderült.

Szeretett halottunk földi maradványait f. hó 14-én helyezzük örök nyugalomra a dicsőségmentmártoni orth. izraelita temetőben.

Álma legyen csendes!

Brassó, 1933. szeptember 14.

Gyászoló gyermekei.

Szívünk leirhatatlan mély fájdalommal tudatjuk, hogy a mindnyájunk által nagyon szeretett jó férj, édesapa, sógor és rokon

Szentiványi Bartók Lajos

nyug. műszaki tanácsos

életének 62-ik, boldog házasságának 35-ik évében, f. hó 13-án hosszas szenvedés után visszaadta lelkét Teremtőjének.

Drága halottunk bűlt tetemét f. hó 15-én d. u. 4 órakor fogjuk a bolonyai róm. kath. temető kápolnájából örök nyugalomra helyezni.

Adj Uram örök nyugodalmat neki!

Brassó, 1933. szeptember 14.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD.